

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์

ปริญญาพร จันทร์ลือชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

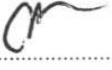
THE ABILITY TO USE FINE-MOTOR OF KINDERGARTEN
STUDENTS YEAR 1 BY USING CREATIVE ACTIVITIES

PARINYAPHON CHANLUECHAI

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for
Master of Education in Curriculum and Instruction
Academic Year 2023
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

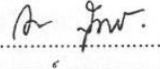
ชื่อเรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์
ชื่อผู้วิจัย ปริญญาพร จันทร์ลือชัย
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

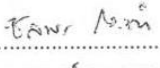

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

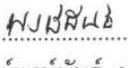
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา พลอยสังวาลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ นารีน้อย)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Title: The Ability to Use Fine Motor by Using Creative Activities of Kindergarten Students Year 1
Author: Parinyaphon Chanluechai
Program: Curriculum and Instruction
Major Advisor: Assistant Professor Dr. Kanchana Sutthiniam
Co-advisor: Associate Professor Dr. Areewan Iamsa-ard
Academic Year 2023

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the ability to use fine motor by using creative activities of kindergarten students year 1. The sample group included 23 kindergarten students from Year 1 /2 at Santa Cruz Convent School in the first semester of the academic year 2023, those who obtained through cluster random sampling. The research instruments involved 1) Lesson plans 2) A set of Data were statistically analyzed by frequency and percentage.

The findings were revealed that the ability to use fine motor by using creative activities of kindergarten students year 1 overall is “Good” level 80 %.

Keywords: Fine Motor; Creative Activities

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม และรองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องอีกทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติวิสุทธิ วิมุตปัญญา นางภรภิรมณ์ พุกษา และนางสาวประทุม บุญเขียน ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าและกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างตาครุส์คอนแวนท์ ที่ให้คำแนะนำและให้ความอนุเคราะห์ใช้สถานศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอบพระคุณคณะครูและขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณพ่อแม่และเพื่อน ๆ ทุกคน ตลอดจนทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณงามความดีอันเกิดจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บุพการี คณาจารย์ผู้มีพระคุณที่ให้ความเมตตากรุณาแก่ผู้วิจัย

ปริญญาพร จันทร์ลือชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การจัดประสบการณ์เรียนรู้ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนช่างตาครูส์คอนแวนท์	
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	6
การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก	15
สมองกับกล้ามเนื้อ	24
กิจกรรมสร้างสรรค์	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์	
ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผลการวิจัย	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	ข้อเสนอแนะ.....	51
	บรรณานุกรม.....	53
	ภาคผนวก	57
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	58
	ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	60
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
	ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	83
	ภาคผนวก จ แบบตอบรับบทความวิจัย.....	96
	ภาคผนวก ฉ ผลการสอบวัดภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR.....	108
	ประวัติผู้วิจัย.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ระดับปฐมวัย	8
2.2	การวิเคราะห์ประสบการณ์สำคัญ.....	12
3.1	แสดงเกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ใน 6 กิจกรรม.....	42
3.2	แสดงระดับความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในแต่ละกิจกรรม.....	43
3.3	แบบการวิจัย.....	44
4.1	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น.....	46
4.2	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก โดยกิจกรรมปั้น.....	47
4.3	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี.....	47
4.4	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสี.....	47
4.5	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ.....	48
4.6	ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด.....	48
4.7	สรุปความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1.....	49

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2.1	ภาพแสดงการทำงานของสมองส่วนต่าง ๆ.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาของเด็กปฐมวัยช่วงอายุระหว่าง 0 – 6 ปี ถือเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ที่สำคัญ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคมและสติปัญญา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในตอนต้น ๆ ของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเรตลอดจนถึงวาระสุดท้าย การอบรมเลี้ยงดูเด็กในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต พัฒนาการในทุก ๆ ด้านในช่วงวัยนี้จึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงอื่นๆ ของชีวิตเป็นอย่างมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อสิทธิของเด็กทุกคนจะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เป็นการวางรากฐานความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคตและจากหลักการของการจัดหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีหลักการจัดที่มุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรม ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและพักผ่อนเพียงพอ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิตและสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข สร้างความรู้ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมุ่งเน้นในการวางรากฐานความคิด การแสดงออกไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและการพัฒนาด้านร่างกาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2562 หมวด 1 มาตรา 5 ข้อ 3 ที่ได้ระบุไว้ว่า ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ จากหลักการดังกล่าวพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กต้องศึกษาให้เข้าใจ เพราะเป็นหลักการสำคัญที่จะสร้างรากฐานที่มั่นคงให้แก่เด็กและในเด็กวัย 3 ปี จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคุมการให้การศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของเด็กทุกคน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพทางด้านร่างกายควบคุมสติปัญญาด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนและใช้ชีวิตประจำวัน เป็นความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ กล้ามเนื้อมือ ใหญ่ ให้ประสาน

สัมพันธ์กับตาและประสาทสัมผัสทั้งห้าทำงานประสานกันเป็นอย่างดีในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ช่วยนิ้วมือให้แข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว ช่วยให้เด็กออกกำลังและพร้อมที่จะใช้ในการเขียน เช่น การทำกิจกรรมวาดภาพ ระบายสี ปั้นดินน้ำมัน ร้อยลูกปัด ต่อไม้บล็อก การร้อยเชือก การติด กระจดุม เป็นต้น (สายพิณ มะโนรัตน์ (2559 : 111) เด็กจะสามารถเขียนสิ่งใดก็ตามเมื่อมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อและสายตาประสานสัมพันธ์กันได้ดี ซึ่งจะทำให้การควบคุมและการประสานงานกันของกล้ามเนื้อเล็กกับสายตาที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของการรับรู้ และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย (เยาวพา เดชะคุปต์, 2558 : 123)

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์เด็กจะได้รับพัฒนาการทางด้านร่างกาย เด็กยังได้เล่นอย่างสนุกสนาน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เล่นอย่างมีความหมายและพัฒนาเด็กให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม นอกจากนี้การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพราะการฝึกให้เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็ก นอกจากเป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือของเด็ก ๆ ให้แข็งแรง ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการใช้มือข้างที่ถนัดเขียนหนังสือต่อไปเมื่อถึงวัยที่เหมาะสม เพราะหากเด็ก ๆ ไม่ได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กอย่างถูกวิธีและไม่มีความพร้อมมากพอ อาจส่งผลให้เด็ก ๆ ไม่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ควรพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่ควรเร่งรัด (Gesell, 1940) ซึ่งเจษฎา มีสาระภี (2559 : 40) ได้ศึกษาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล โดยรวมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง ฝึกการประสานสัมพันธ์มือกับตา ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ สงศ์ศักดิ์ ปัญญาจิระ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการปั้น เพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วของมือในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการศึกษาพบว่า เด็กมีความคล่องแคล่วของมือสูงขึ้นหลังได้รับการสอนด้วยกิจกรรมการปั้น ทุกคนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูมากขึ้น มีการสนทนาโต้ตอบกับครู ร่าเริงสนุกสนานมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นและมีความคิดสร้างสรรค์ได้แก่ กิจกรรมทางศิลปะ ซึ่งกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นำทักษะต่าง ๆ มาดัดแปลงประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึก เช่น ฝึกปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่าง รูปทรงเพื่อเพิ่มสมรรถภาพของกล้ามเนื้อโดยเป็นการฝึกกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมเดี่ยว

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้สังเกตเห็นว่าระหว่างการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในชั้นเรียน พบว่าเด็กบางคนมีพัฒนาการช้ากว่าเด็กคนอื่นและมีปัญหาด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น การปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิต ตามรูปสัตว์ที่กำหนด ระบายสีภาพ ตลอดจนร้อยลูกปัด เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กโดยตรง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ทราบถึงพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยและ

ผู้บริหาร เพื่อให้การพัฒนาเด็กมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สร้างเด็กที่มีศักยภาพมีคุณลักษณะของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อยู่ในระดับดีมากกว่า 80 %

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 - 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 จำนวน 24 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 47 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลางและอ่อน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ จำนวน 23 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลางและอ่อน) ได้มาโดยการใช่วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม (Cluster random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมสร้างสรรค์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 กิจกรรม ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์, 2562) โดยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและการเล่นของเด็ก ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยแบ่งเนื้อหาตามชุดกิจกรรม ดังนี้

1. รูปทรงมหัศจรรย์
2. หอนน้อยน่ารัก
3. ผักวิเศษ
4. ผลไม้ดีมีประโยชน์
5. บ้านน้อยหลังงาม
6. เครื่องประดับของหนู

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กประเภทกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้นดินน้ำมัน การร้อยลูกปัด ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อและตา ให้สัมพันธ์กับชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยจัดประสบการณ์ให้เด็กได้สำรวจ ได้สัมผัส ลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ตามจินตนาการของตนเอง ประกอบไปด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้

1. รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น
2. หอนน้อยน่ารัก โดยกิจกรรมปั้น
3. ผักวิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี
4. ผลไม้ที่มีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสี
5. บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ
6. เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

โดยมีขั้นตอนดำเนินกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ (เกษภา มีสาระภี, 2559 และวณิชชา สิทธิพล, 2557)

1. **ขั้นนำ** ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการใช้เพลง คำคล้องจอง และท่าทางเพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจและสร้างความพร้อมด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก มือ นิ้วมือก่อนเข้าสู่กิจกรรม

2. **ขั้นดำเนินกิจกรรม** ครูแนะนำกิจกรรม วัสดุ/อุปกรณ์ พร้อมทั้งอธิบายวิธีดำเนินกิจกรรม จากนั้นเด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ และเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กสร้างสรรค์ผลงาน

3. **ขั้นสรุป** เปิดโอกาสให้เด็กได้นำเสนอผลงานของตนเอง ครูจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงานและนำผลงานไปตั้งแสดง

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ 6 กิจกรรมตามที่กำหนด โดยใช้ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อนิ้วมือ แขน ให้ทำงานประสานสัมพันธ์กับสายตา โดยผู้วิจัยจัดทำเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในแต่ละกิจกรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

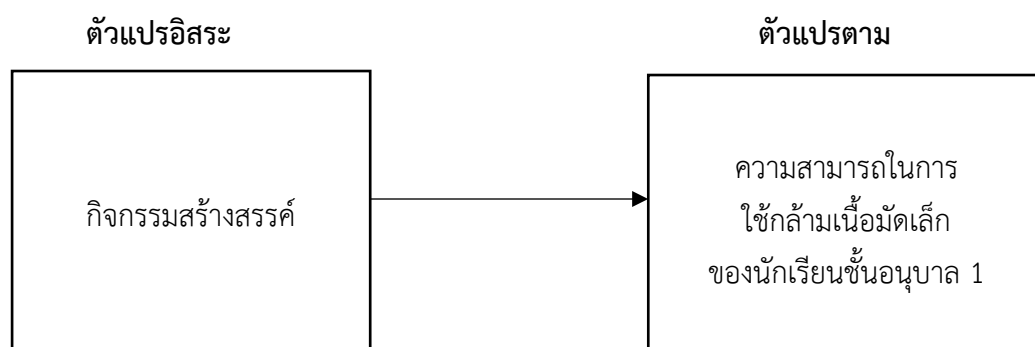
1. นักเรียนได้รับกิจกรรมสร้างสรรค์ ได้แก่ การปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิต ตามรูปสัตว์ที่กำหนด ระบายสีภาพ ตลอดจนร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้

2. ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย มีแนวทางในการนำชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ ไปปรับปรุง และพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยในครั้งต่อไป และครูชั้นอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นตนเอง

3. โรงเรียนมีชุดจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ไปเผยแพร่และเป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาอื่น ๆ หรือครูชั้นอื่น ๆ ในโรงเรียนตนเอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษา หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ,2560) กิจกรรมสร้างสรรค์ (กฤษณา รักษ์ชู (2560) และแผนการจัดประสบการณ์ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 (โรงเรียนซางตาครู้สคอนแวนต์, 2562) ตามภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2. การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก
 3. กิจกรรมสร้างสรรค์
 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดประสบการณ์เรียนรู้ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาาระดับปฐมวัยโรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ เป็นหลักสูตรที่ได้พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามความเชื่อที่ว่าเด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนหากลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ดังนั้นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กจึงเน้นการจัดกิจกรรมแบบเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็กได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และได้รับการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์, 2562)

วิสัยทัศน์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์, 2562)

จุดหมาย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

- มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้เป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการ

กำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ตามตารางที่ 2.1 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ระดับปฐมวัย

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ ปฐมวัย 1 (3 – 4 ปี)
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโต และมีสุขนิสัยที่ดี	1.1 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอยศรีษะตาม เกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรม อนามัย
	1.2 มีสุขภาพอนามัยสุข นิสัยที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และ ดื่มน้ำที่สะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ 1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา 1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
	1.3 รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ ชี้แนะ
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์ กัน	2.1 เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรง ตัวได้ดี	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้ 2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ 2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้ 2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย
	2.2 ใช้มือ – ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้ มือเดียว 2.2.2 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม.ได้
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข	3.1 แสดงออกทาง อารมณ์ได้อย่าง เหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับ บางสถานการณ์
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออก ทางศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว	4.1 สนใจมีความสุขและ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรีและการ เคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุขแสดงออกผ่านงานศิลปะ 4.1.2 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ ปฐมวัย 1 (3 – 4 ปี)
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใด เป็นของผู้อื่น
	5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง 5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	5.3 มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกผู้อื่น
	5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติ ตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	6.1 ช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง 6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ
	6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ
มาตรฐานที่ 7 รัก ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็น ไทย	7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
	7.2 มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย และรัก ความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ 7.2.2 กล่าวคำขอขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ 7.2.3 หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี
	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคมใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ระหว่างบุคคล
	8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน 8.2.2 ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อ มีผู้ชี้แนะ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ ปฐมวัย 1 (3 – 4 ปี)
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษา สื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ ฟัง 9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ
	9.2 อ่าน เขียนภาพและ สัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน 9.2.2 เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิด ที่เป็นพื้นฐานในการ เรียนรู้	10.1 มีความสามารถในการ คิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส
		10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ หรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว
		10.1.3 คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใ้ งาน 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการ คิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ เมื่อมีผู้ชี้แนะ 10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	
10.3 มีความสามารถในการ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ 10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	11.1 ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
	11.2 แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการ แสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง 12.1.2 กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม
	12.2 มีความสามารถในการ แสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่ มีผู้ชี้แนะ 12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการ ค้นหาคำตอบ

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ดังนี้

ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติและได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัยและการรักษาความปลอดภัย ตามตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญ	ประเด็น	พัฒนาการ	การกระทำ
พัฒนาการด้านร่างกาย	ก า ร ไ ช้ กล้ามเนื้อใหญ่	1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่	1.1 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ 1.2 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		2. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่	2.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้ 2.2 วิ่งแล้วหยุดได้ 2.3 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		3. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์	3.1 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย 3.2 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		4. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ	4.1 โยนลูกบอลได้ 4.2 เตะลูกบอลได้ 4.3 ส่งลูกบอลได้

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประสบการณ์สำคัญ	ประเด็น	พัฒนาการ	การกระทำ
พัฒนาการด้านร่างกาย	ก า ร ใ ช้ กล้ามเนื้อใหญ่	5. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ	5.1 เล่นเครื่องเล่นสนามได้ 5.2 ออกกำลังกายเป็นเวลา
	ก า ร ใ ช้ กล้ามเนื้อเล็ก	1. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้บล็อก	1.1 ต่อบล็อกไม้ตามแบบได้
		2. การเขียนภาพและการเล่นกับสี	2.1 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ 2.2 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		3. การปั้น	3.1 ปั้นดินน้ำมันได้ 3.2 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		4. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ	4.1 ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุได้ 4.2 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		5. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	5.1 ฉีกกระดาษจากกันได้ 5.2 ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว 5.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม.ได้
การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว	1. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน		1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย 1.2 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ 1.3 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ 1.4 นอนพักผ่อนเป็นเวลา 1.5 ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประสบการณ์สำคัญ	ประเด็น	พัฒนาการ	การกระทำ
พัฒนาการด้านร่างกาย	ก า ร ร ัก ษ า ค ว า ม ปลอดภัย	1. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	1.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ 1.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
		2. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย	2.1 ฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันตนเองได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ 2.2 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
		3. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย	3.1 เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ 3.2 ออกกำลังกายเป็นเวลา 3.3 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
		4. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่าง ๆ	4.1 เด็กแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ 4.2 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง		1. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่	1.1 เคลื่อนไหวร่างกายไปรอบ ๆ ห้องเรียนได้ 1.2 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง
		2. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	2.1 เดินข้ามสิ่งกีดขวางได้ 2.2 ออกกำลังกายเป็นเวลา

(กระทรวงศึกษาธิการ,2560)

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (โรงเรียนช่างตาครูสคอน
แวนท์, 2561 : 8)

1. หลักการจัดประสบการณ์

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์
รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล
และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการ
ของเด็ก

1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของ
การจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง
ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้
ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วย
ตนเอง

2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการ
เรียนรู้

2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอ
ความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่
เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะ
ต่าง ๆ กัน

2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและ
อยู่ในวิถีชีวิตของเด็กสอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน
ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัย
ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพ
จริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
เป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน
การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

วณิชชา สิทธิพล (2557: 34) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการเตรียมงาน

1.1.1 ระดมความคิด

1.1.2 เขียนขั้นตอนการทำงานร่วมกัน

1.1.3 แบ่งกลุ่มเด็กเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 4 – 5 คน

1.1.4 ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดเตรียมสิ่งของ

1.2 ขั้นปฏิบัติ

1.2.1 การลงมือปฏิบัติกิจกรรม

1.2.2 ให้เด็กลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนไปพร้อม ๆ กัน โดยครูให้โอกาสทั้งทางด้านอุปกรณ์และเวลา และกระตุ้นให้ใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้เด็กฝึกการคิด

1.2.3 ฝึกให้เด็กรู้จักการรอคอย รู้จักมารยาทในการทำงานร่วมกัน

1.3 ขั้นสรุปกิจกรรม

2. เจษฎา มีสาระภี (2559) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 **ขั้นนำ** สนทนา การสร้างข้อตกลงเบื้องต้นถึงข้อควรปฏิบัติในการทำกิจกรรม

2.2 **ขั้นสอน** ครูแนะนำขั้นตอนการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้ ลงมือทำ ผ่านการทำงานเป็นกลุ่ม ครูคอยสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม

2.3 **ขั้นสรุป** สนทนา พูดคุยกับเด็กในข้อที่เกิดขึ้น ความสงสัยหรือปัญหาที่พบ ช่วยแนะนำ สิ่งที่ควรรู้จากกิจกรรม ชมเชยและให้กำลังใจเด็ก

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนดำเนินกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน 1) ขั้นนำ 2) ขั้นดำเนินกิจกรรม และ 3) ขั้นสรุป

การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ความหมายของกล้ามเนื้อมัดเล็ก

มีผู้ให้ความหมายของกล้ามเนื้อมัดเล็กไว้ดังนี้

กุลเดช วิทยลาภาและคณะ (2559 : 28) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ว่าเป็นความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ กล้ามเนื้อมือ ไหล่ ให้ประสานสัมพันธ์กับ สายตาและประสาทสัมผัสซึ่งทำงานประสานกันเป็นอย่างดีในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น การทำ กิจกรรมวาดภาพระบายสี ปั่นดินน้ำมัน ร้อยลูกปัด ตอกเข็มต่อไม้บล็อก การร้อยเชือก การติดกระดุม เป็นต้น และรวมถึงการช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างคล่องแคล่วและมี ประสิทธิภาพ

กฤษณา รักนุช (2560 : 27) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ความสามารถในการบังคับ เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อนิ้วมือ นิ้วมือ ให้ทำงานประสานสัมพันธ์กับตา ให้ทำ กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ

บุบผา มณีกุล (2561 : 9) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก คือ ความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือและนิ้วมือ ให้ทำงานประสานสัมพันธ์กันดี และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ

รวีพร ผาด่าน (2557 : 8) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทำงานที่มีความละเอียด ที่ไม่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกาย เป็นความสามารถในการบังคับควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ นิ้วมือ ไหล่ให้ประสานสัมพันธ์กับสายตาและประสาทสัมผัส ทำให้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ และช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่วมีประสิทธิภาพตามความถนัดของแต่ละบุคคล

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ความหมายของกล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทำงานที่มีความละเอียด ที่ไม่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกาย อาศัยความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ กล้ามเนื้อมือ ไหล่ ให้ประสานสัมพันธ์กับสายตาและประสาทสัมผัส ทั้งทำงานประสานกันเป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ และช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

มีนักการศึกษาและนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ดังนี้

Mayesky (1998 : 103) กล่าวว่า ความสำคัญของกล้ามเนื้อมัดเล็ก จะต้องมีการวางแผน และจัดกิจกรรมที่พัฒนาทางด้านการใช้มือให้แก่เด็ก การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มโดยมีกิจกรรมทางศิลปะเข้าไปมีส่วนช่วยจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้านการเขียนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้การบังคับมือและนิ้วมือในการวาดภาพระบายสี การปั้นก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ญาณิศา บุญพิมพ์ (2552 : 122) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก คือ ใช้ในการประกอบกิจวัตรประจำวันของเด็ก การพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือให้แข็งแรง เด็กก็พร้อมที่จะลากเส้นมือ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสติปัญญาให้ดีขึ้นเพราะกล้ามเนื้อมัดเล็กมีส่วนทำให้เด็กได้ใช้มือสำรวจ สังเกต การสัมผัสจับต้องในทุก ๆ กิจกรรม

ขวัญใจ เมืองโคตร (2555 : 28) ได้กล่าวว่า เด็กสามารถเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขน โดยใช้กิจกรรมการปั้นเข้าไปช่วยจะทำให้สามารถขีดเขียนและลากเส้นได้ดี นั่นคือ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่มีความสำคัญต่อพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถในการเขียนตัวอักษรในขั้นต่อไป

บุศกร บัวพุ่ม (2556 : 111) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก คือ สามารถควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อนิ้วมือและการทำงานประสานกันของมือและตาให้ได้ก่อน จึงจะสามารถจับดินสอดเขียนตัวหนังสือได้ ในปัจจุบันครูหรือผู้ปกครองส่วนมากฝึกเด็กฝึกการเขียนในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม กล้ามเนื้อมัดเล็กยังไม่พัฒนา ให้เด็กเริ่มเขียนหนังสือตั้งแต่ยังไม่สามารถควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็กและประสาทสัมผัสได้

ผกา กานต์ น้อยเนียม (2556 : 11) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญยิ่งต่อเด็ก กล่าวคือกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นอวัยวะที่สำคัญ การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขนที่สัมพันธ์กัน ช่วยในพัฒนาการของการรับรู้และสติปัญญาที่ว่องไวและสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้คล่องแคล่ว ตลอดจนจนพื้นฐานความสามารถในการเขียนของเด็กต่อไป

สุปราณี งามหลอด (2557 : 12) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก คือการที่เด็กสามารถเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขนให้ขีดเขียนและลากเส้นนั้นมีความสำคัญซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถในการเขียนตัวอักษรในขั้นต่อไป

กฤษณา รักษุช (2560 : 25) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญต่อเด็ก คือเด็กที่มีความสามารถเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขนจะทำให้สามารถขีดเขียนและลากเส้นได้ดีนั้นคือ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญต่อพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถในการขีดเขียนอักษรในขั้นต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของกล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสัมพันธ์ต่อการขีดเขียนอักษร เป็นพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียน การรับรู้สติปัญญาที่ว่องไว สามารถทำกิจกรรมประจำวันได้คล่องแคล่ว ซึ่งจะต้องมีการวางแผนและจัดกิจกรรมที่พัฒนาทางด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กให้แก่เด็ก

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล (Gesell, 1940 : 17 อ้างถึงใน คำวัง สมสุวรรณ, 2551) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการได้กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กสามารถแบ่งออกเป็นระยะและมีขั้นตอนพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กนั้น มีความสำคัญแก่ชีวิตเพราะเป็นรากฐานของบุคคลเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่พฤติกรรมของบุคคลจะมีอิทธิพลมาจากสภาพความพร้อมของร่างกาย ได้แก่ กล้ามเนื้อ ต่อมกระดูก และประสาทต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมเป็นเพียงส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลง โดยที่กิเซลได้แบ่งพัฒนาการของเด็กออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว (Motor behavior) เป็นความสามารถของร่างกายที่ครอบคลุมอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายและความสัมพันธ์ด้านการเคลื่อนไหวทั้งหมด

2. พฤติกรรมด้านการปรับตัว (Adaptive behavior) เป็นความสามารถในการประสานงานระหว่างระบบการเคลื่อนไหวกับระบบความรู้สึกลึก (Motor sensory coordination) เช่น การประสานงานระหว่างตากับมือ ซึ่งดูได้จากความสามารถการใช้มือของเด็ก เช่น การตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นลูกบาศก์ การสั่นกระดิ่ง การแกว่งกำไล ฯลฯ ฉะนั้นพฤติกรรมด้านการปรับตัวจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางการเคลื่อนไหว

3. พฤติกรรมทางด้านภาษา (Language Behavior) ประกอบด้วยวิธีการสื่อสารทุกชนิด เช่น การแสดงออกทางหน้าตา ท่าทาง การเคลื่อนไหวท่าทางของร่างกายความสามารถในการเปล่งเสียงและภาษาพูด การเข้าใจในการสื่อสารกับผู้อื่น

4. พฤติกรรมทางด้านนิสัยส่วนตัวและสังคม (Personal-Social behavior) เป็นความสามารถในการปรับตัวของเด็กระหว่างบุคคล และบุคคลกับกลุ่มภายใต้สภาวะแวดล้อมและสภาพความเป็นจริง นับเป็นการปรับตัวที่ต้องอาศัยความเจริญของสมองและระบบการเคลื่อนไหวประกอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กิเซลพบว่าก่อนที่คนเราจะทำอะไร

ง่าย ๆ เช่น หยิบอาหารใส่ปากได้นั้น มีการเรียนรู้หลายขั้น ขั้นแรกทารกใช้มือตะปบ ขึ้นต่อมาจับของด้วยมืออื่น 4 นิ้ว ติดกันกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือ ตอนใกล้ ๆ สันมือ ต่อมาจะเลื่อนไปใช้ใจกลางมือแล้วใช้หัวแม่มือค่อยค่อยเลื่อนมาจับ ขั้นสุดท้ายคือการหยิบของด้วยนิ้วหัวแม่มือกับปลายนิ้ว ยิ่งไปกว่านั้น ก็เชลได้ตั้งข้อสังเกตว่าการควบคุมปฏิบัติการแห่งกล้ามเนื้อของเรามีพัฒนาการเริ่มจากศีรษะจรดเท้าเรียกว่า Cephalo-Caudal Sequence คือ หันศีรษะได้ก่อนชันคอ แล้วจึงคลานคว่ำ คืบ นั่ง คลาน ยืนและวิ่งตาม ลำดับ ส่วนพฤติกรรมส่วนพัฒนาการควบคุมปฏิบัติการกล้ามเนื้อเริ่มจากใกล้ลำตัวก่อนเรียกว่า Proximodistal Sequence เช่น ที่แขนขา ทารกบังคับการเคลื่อนไหวแขนขาได้ก่อนมือและเท้า เด็กใช้แขนคล้องก่อนมือและใช้มือคล้องก่อนนิ้ว ดังนั้นเด็กเล็ก ๆ เมื่อต้องการจับอะไรจะคว้าไปทั้งตัว ต่อมาจะยื่นออกไปเฉพาะแขนแล้วจึงใช้มือและนิ้วดังกล่าวถ้าจะให้เด็กเล็ก ๆ เขียนหนังสือมันจะได้ตัวโต เพราะกล้ามเนื้อมือยังใช้ไม่คล่องได้แต่วาดแขน ไปกว้าง ๆ ต่อมาเมื่อการบังคับกล้ามเนื้อมือบรรลุวุฒิภาวะแล้วจึงสามารถเขียนตัวเล็ก ๆ ได้ เพราะสามารถบังคับกล้ามเนื้อนิ้วมือได้

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

มีผู้กล่าวถึงความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) กล่าวว่า สภาพที่พึงประสงค์ในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานสัมพันธ์มือ – ตาได้เหมาะสมกับวัยไว้ดังนี้

เด็กวัยแรกเกิด – 2 เดือน จ้องมองได้ มองเห็นในระยะห่าง 8 – 12 นิ้ว

เด็กวัย 2 – 4 เดือน มองตามวัตถุที่เคลื่อนไหว กำหรือจับสิ่งของที่ใส่ไว้ในมือ

เด็กวัย 4 – 6 เดือน เอื้อมคว้าของใกล้ ๆ ตัวได้ เปลี่ยนมือถือของได้ที่ละมือ

เด็กวัย 6 – 9 เดือน มองตามของตก จับของมากระทบกันด้วยมือ 2 ข้าง เริ่มใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้และนิ้วกลางหยิบของชิ้นเล็ก ๆ

เด็กวัย 9 เดือน – 1 ปี หยิบของใส่และเอาออกจากภาชนะได้ ถือ กัด และเคี้ยวอาหารได้ด้วยตนเอง

เด็กวัย 1 ปี – 1 ปี 6 เดือน วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ 2 ก้อน เปิดหนังสือที่ละ 3 – 4 หน้า

เด็กวัย 1 ปี 6 เดือน – 2 ปี วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ 4 – 6 ก้อน เปิดพลิกหนังสือได้ที่ละแผ่น

เด็กวัย 2 – 3 ปี จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่อง หรือเส้นตรงแนวตั้ง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543 : 249) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ดังนี้

เด็กวัย 3 ขวบ ต่อแท่งไม้สี่เหลี่ยมได้สูงถึง 9 – 10 อัน เขียนวงกลมได้แต่ยังวาดรูปคนไม่ได้

เด็กวัย 4 – 6 ขวบ การใช้มือก็มีความละเอียดขึ้น เด็กวัยนี้จึงมีความสามารถแต่งตัวเองได้ หวีผม แปรงฟัน ล้างหน้า ใส่รองเท้า ผูกเชือกกรองเท้า เมื่อปลายวัยช่วยทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ ความสามารถในการเรียนดีขึ้น

เด็กวัย 5 ขวบ เขียนรูปสามเหลี่ยมได้

เด็กวัย 6 ขวบ เขียนรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนได้ การวาดรูปคนต่อเติมมีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจนเป็นรูปร่างคนครบบริบูรณ์ขึ้น

วนิดา พลายนอก (2555 : 117 – 129) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กวัยต่าง ๆ จากแนวคิดของกิเซลไว้ ดังนี้

อายุ 3 ปี

1. ต่อก่อนไม้สูงได้ 9 ก้อน
2. ต่อก่อนไม้เป็นรูปสะพานได้
3. หยิบลูกกวาดใส่ขวดได้ 10 เม็ด ในเวลา 30 วินาที
4. เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
5. เขียนรูปกากบาทได้
6. จัดรูปเหลี่ยมใส่ช่องได้ถูกต้องตามแบบ
7. กินอาหารได้เองโดยไม่หกเลอะเทอะ
8. รินน้ำจากเหยือกได้
9. ใส่รองเท้าได้เอง
10. ใส่เสื้อที่ไม่มีกระดุมได้

อายุ 4 ปี

1. เลียนแบบวางก้อนไม้เป็นรูปประตูได้
2. วาดรูปคนที่ส่วนสำคัญของส่วนได้
3. วาดรูปกากบาท
4. พับกระดาษได้ 3 ทบ
5. ล้างหน้า ล้างมือและแปรงฟันได้เอง
6. ใส่เสื้อผ้าและถอดได้เอง เฉพาะชั้นนอก

อายุ 5 ปี

1. ต่อก่อนไม้ทำขั้นบันไดได้ 2 ขั้น
2. วาดรูปสามเหลี่ยมเหมือนแบบ
3. แต่งตัวและถอดเสื้อผ้าได้เองโดยไม่ต้องช่วยเหลือ

อายุ 6 ปี

1. ต่อก่อนไม้ทำขั้นบันไดได้ 3 ขั้น
2. วาดรูปคนมีส่วนคอ มือและใส่เสื้อผ้า
3. แต่งตัวและผูกเชือกรองเท้าได้

สุปราณี งามหลอด (2557 : 59) กล่าวว่า พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาตามวุฒิภาวะของสมองที่เป็นไปตามวัย โดยพัฒนาจากต้นแขนไปสู่ปลายแขนหรือจากต้นไปสู่ปลาย ดังนี้

อายุ 1 ปี สามารถใช้นิ้วโป้งและนิ้วชี้ได้แต่ยังไม่คล่อง จึงกำสิ่งของทั้งมือและลากเส้นเป็นแนวตั้งจากบนลงล่างขึ้น ๆ ลง ๆ ได้

อายุ 2 ปีขึ้นไป สามารถเขียนโดยลากเส้นต่อเนื่องกัน ก่อนจะรู้จักลากเส้นตามแนวอนสลับซ้ายขวา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กจะเป็นไปตามวัย อย่างเป็นขั้นตอนโดยเริ่มต้นจากง่ายไปหายาก จากใกล้ตัวออกไปไกลตัวและจะบังคับกล้ามเนื้อใหญ่ได้ก่อน จึงจะบังคับกล้ามเนื้อเล็กได้ ซึ่งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กนี้เป็นการสร้างพื้นฐานให้กับความสามารถในการใช้มือในการเขียนการใช้มือและสายตาในอนาคต

การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กในช่วงวัยนี้จะเป็นไปได้ช้ากว่าการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ ทั้งนี้สามารถพัฒนาได้โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมที่เหมาะสม สนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) กล้ามเนื้อนิ้วมือและกล้ามเนื้อตา กล้ามเนื้อทั้งสองส่วนมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนของเด็ก เนื่องจากกล้ามเนื้อเล็กเป็นกล้ามเนื้อที่ใช้ในการหยิบจับสิ่งของตุ๊กตาและของเล่น การดึง การกด การหยอดบล็อก ตลอดจนการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การติดกระดุม การผูกเชือกรองเท้า การจับช้อน - ส้อมในการรับประทานอาหาร การอาบน้ำแปรงฟัน เด็กที่มีสายตาดีจะเที่ยวมองหาค้นหาสำรวจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความอยากรู้อยากเห็น เมื่อพบสิ่งของที่ที่น่าสนใจเด็กจะหยิบจับสิ่งนั้น การใช้ตาดูสิ่งของและจับสิ่งนั้นได้เป็นความสามารถในการใช้ประสาทตาและประสาทนิ้วมืออย่างประสานสัมพันธ์ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างประสานสัมพันธ์ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กเป็นพัฒนาการที่เป็นพื้นฐานของการเขียน ครูและผู้ปกครองส่วนมากมักผลักดันเด็กให้ฝึกเขียนในขณะที่เด็กยังไม่พร้อม กล้ามเนื้อเล็กยังไม่พัฒนาทำให้เด็กไม่มีความสุข และไม่สนุกกับการเขียน (อาทิตยา วงศ์มณี, 2553)

โกลอมบ์ (Golomb,1973) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยการจัดกิจกรรมให้มือทั้ง 2 มือประสานสัมพันธ์กัน ได้แก่

1. การปรบมือ เพื่อกระตุ้นกล้ามเนื้อมือและแขน โดยสามารถใช้ประกอบเพลงและการเล่นเกม
2. การจัดกิจกรรมการสัมผัส ได้แก่ การใช้อุปกรณ์ครีมโกนหนวด น้ำ ทราาย เมล็ดข้าวหรือมัทกะโรนีและวาดภาพด้วยนิ้วมือ เช่น การตักทรายขึ้นลง และละเลงสีด้วยนิ้วมือ
3. การจัดกิจกรรมที่ให้มือได้กำและจับ
 - 3.1 ถือที่ใส่ไว้มือหนึ่ง ใช้มืออีกมือหนึ่งหยิบของใส่หรือหยิบออกจากที่ใส่
 - 3.2 ถือเอาแท่งไว้ที่มือหนึ่ง ใช้มืออีกมือสวมแหวนหรือถอดแหวนออกจากแท่ง
 - 3.3 เอาแหวนออกจากเสา
 - 3.4 ถือกระดาษด้วยมือหนึ่ง มืออีกมือใช้ขีดเขียน
 - 3.5 ร้อยของเล่นโดยใช้ไม้แทนเข็ม
 - 3.6 หมุนกล่องของเล่นโดยใช้ไม้แทนเข็ม
 - 3.7 ตักน้ำจากถ้วยหนึ่งไปอีกถ้วยหนึ่ง
- 4.การจัดกิจกรรมที่ให้มือได้เคลื่อนไหว
 - 4.1 หยิบของลงในกล่อง
 - 4.2 เล่นของเล่นเครื่องมือช่าง

4.3 วางลูกปิดรวมกัน

4.4 ร้อยลูกปิดเม็ดใหญ่

4.5 หมุนถึงน้ำ

ฟิชเชอร์และเทอร์รี่ (Fisher and Terry, 1997) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถของกล้ามเนื้อของเด็กก่อนจะเขียนไว้ดังนี้

1. การวาดรูประบายสี จัดให้วาดบนพื้นหรือบนกระดาษที่ใช้ขาตั้ง เส้นต่าง ๆ ที่เด็กต้องใช้ ในการเขียนตัวอักษร เช่น เส้นตรง วงกลม หรือเส้นพื้นฐานต่าง ๆ นั้นจะพบได้จากการวาดของเด็ก
2. การให้เด็กได้ออกแบบเอง เช่น ลวดลายที่ขอบรูปภาพจุลสาร ที่ห้องหนังสือ รูปทรงของ ลูกกระดาษใส่แก้ว ความคิดในการออกแบบของเด็กจะมาจากลีลาเส้นและอื่น ๆ
3. ภาตทรายทำได้ง่ายและเด็ก ๆ จะรู้สึกสนุกสนานมากในการใช้นิ้ววาดเส้น ระบายสีด้วย นิ้วมือ

กุลเดช วิทยาภาและคณะ (2559) กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. **การใช้มือที่ถนัด** การเคลื่อนไหวของเด็กวัยนี้ยังไม่มีจุดหมายที่แน่นอนเพราะยังคุม กล้ามเนื้อมือไม่ได้ เด็กจะเริ่มใช้มือข้างใดข้างหนึ่งมากกว่ามีอีกข้างหนึ่งเมื่ออายุประมาณ 1 ปี ต่อไป เด็กอาจจะเปลี่ยนมือได้อีก เด็กแต่ละคนจะรู้มือที่ถนัดแน่นอนเมื่ออายุแตกต่างกัน ครูหรือพ่อแม่ ผู้ปกครองอาจช่วยให้เด็กมีทักษะการใช้มือที่ถนัดได้ โดยการยื่นของเล่นหรืออาหารให้เด็กตรงหน้า แล้วคอยสังเกตดูว่าเด็กใช้มือข้างใดหยิบของ ครูหรือผู้ปกครองก็อาจฝึกหัดได้โดยไม่ยอมยื่นของเล่น หรืออาหารให้เด็ก จนกว่าจะใช้มือขวาหยิบของเท่านั้น เมื่อเด็กใช้มือขวาหยิบของหรือทำกิจกรรม อื่น ๆ ครูหรือผู้ปกครองควรให้กำลังใจและแสดงความพอใจด้วยการยิ้ม การกอดรัดหรือการให้รางวัล อื่น ๆ และไม่ควบบังคับหรือให้เด็กหยุดหยิบของด้วยมือซ้าย

2. **การหมุนหรือการปิดมือ** การปิดหรือหมุนลูกบิดประตู กุญแจหรือฝาขวด เด็กต้องใช้ กล้ามเนื้อบริเวณข้อมือ มือ และนิ้วมือ เด็กวัยนี้ชอบหมุนฝาโหลหรือฝาขวดเปิดและปิดเล่นอยู่เสมอ ดังนั้นครูปฐมวัยอาจหาขวดโหลมาไว้ในห้องเด็กเล็กให้หัดหมุนเปิดและปิดเล่น เพื่อฝึกกล้ามเนื้อ บริเวณข้อมือ มือและนิ้วมือให้มีความแข็งแรง

3. **การเทของเหลวใส่แก้ว** เด็กสามารถใช้มือทั้งสองข้างถือแก้วนมหรือแก้วน้ำได้ เมื่ออายุ 2 - 3 ปี หลังจากนั้นเด็กใช้มือเพียงข้างเดียว การให้หัดเทน้ำหรือเทนมจากขวดหรือเหยือกไม่เพียงแต่ เป็นการฝึกให้เด็กควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา แต่ยังเป็นการให้เด็กหัด ช่วยเหลือตนเองด้วย

4. **การฝึกความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อเล็ก** การฝึกความคล่องแคล่วเป็นการฝึกการ เคลื่อนไหวพื้นฐานของกล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ การต่อไม้บล็อก การร้อยลูกปิด รวมถึงกิจกรรมที่ใช้ฝึก ความคล่องของกล้ามเนื้อมัดเล็กที่ครูสามารถจัดมีหลายประการ ดังต่อไปนี้

เด็กเล็กมาก อายุ 1 ½ - 3 ปี ได้แก่ การร้อยลูกปิด รูดซิป์ ตัดกระดาษ ต่อบล็อก แกะท่อ ของที่ผูกด้วยเชือกหลวม

เด็กอนุบาล อายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ ต่อบล็อก จัดแยกสิ่งของ ร้อยด้าย ผูกเชือก

5. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส เป็นกิจกรรมพัฒนาการประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่จัดให้เด็กเพื่อเตรียมกล้ามเนื้อมัดเล็กและทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กให้พร้อมก่อนเขียนหนังสือ ครูปฐมวัยควรจัดหาเครื่องเล่นสัมผัสไว้ในมุมเล่น เช่น ภาพตัดต่อ ไม้บล็อก ลูกปัด กระดาน เจาะรู (Pegboard) อุปกรณ์ของเล่นที่มีรูปทรงและสีต่างกัน เป็นต้น เพื่อให้เด็กฝึกหัดการใช้กล้ามเนื้อนิ้ว และประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ในการจัดหาของเล่นให้กับเด็ก ครูควรคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคนด้วย เช่น ควรจัดเตรียมลูกปัดที่จะให้เด็กร้อยให้มีขนาดต่างกัน โดยทั่วไปลูกปัดขนาด ¼ นิ้ว เหมาะสำหรับเด็กอายุ 5 – 6 ปี

6. การเขียนและเล่นกับศิลปะ เป็นกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กที่ฝึกความสามารถในการใช้นิ้วมือ และใช้มือได้อย่างมั่นคง โดยที่ครูปฐมวัยไม่จำเป็นต้องสอนให้เด็กเขียนหนังสือหรือวาดรูปจัดให้มีโอกาสเล่นกับอุปกรณ์ การทำศิลปะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเขียนหรือวาดรูปได้เร็วขึ้น เมื่อเด็กอายุ 1 – 2 ปี ควรเริ่มให้เด็กหัดใช้สีเทียนหรือปากกาเมจิกที่มีขนาดใหญ่ก่อน เพราะเด็กในวัยนี้จะจับดินสอดด้วยการใช้นิ้วมือทั้งหมดกำดินสอดแล้วเริ่มลากดินสอดไปมา การเขียนหรือการวาดของเด็กในวัยนี้จะมีลักษณะเป็นจุดและเส้นลากวนไปมา กิจกรรมการเขียนและเล่นกับศิลปะเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมีดังนี้

6.1 การปั้น ถือเป็นกิจกรรมหลักที่เด็กคุ้นเคยมาก่อน การปั้นเป็นงานส่งเสริมการทำงานของกล้ามเนื้อฝ่ายมือ ข้อมือและนิ้ว ในการบีบ บิด ดึง นวด ทูบและประดิษฐ์ ฝึกกล้ามเนื้อมือ การใช้สายตาและการประสานงานของกล้ามเนื้อมือและตา วัสดุที่นำมาใช้ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโดว์ เป็นต้น ซึ่งการปั้นส่งผลให้เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ มีทักษะในการใช้นิ้วมือในการทำงานคล่องตัวขึ้น กระบวนการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็กด้วยการปั้นนี้เป็นพื้นฐานในการควบคุมกล้ามเนื้อ ซึ่งจะนำไปสู่การเตรียมความพร้อมในการเขียนหนังสือ การหยิบจับดินสอดหรืออุปกรณ์การเรียนได้ดี

6.2 การฉีก การตัด การปะ กิจกรรมการฉีกกระดาษ การตัด การปะติด กระดาษบนภาพ รวมถึงการตกแต่ง เป็นกิจกรรมของการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยเน้นความสามารถของการจับ การถือและการกะประมาณ

6.3 การวาดภาพระบายสี เป็นสื่อให้เด็กแสดงความคิด ความรู้ การวาดภาพของเด็กขึ้นอยู่กับความสามารถตามพัฒนาการของแต่ละอายุที่ครูต้องทำความเข้าใจเพื่อแปลความหมายจากภาพได้ถูกต้อง

6.4 การสานเป็นกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประเภทประดิษฐ์ เน้นการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยเฉพาะกล้ามเนื้อบริเวณข้อมือ มือ ฝ่ามือและนิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ในการนำเอาวัสดุสอดขัดกันให้เป็นชิ้นงานหรือสิ่งประดิษฐ์

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 104) กล่าวว่า กิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก เพื่อฝึกการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือแล้ว ยังเป็นการพัฒนาทักษะการใช้มือ เนื่องจากการกระตุ้นจากปลายกล้ามเนื้อเล็กจะส่งผลต่อไปยังใยประสาท ทำให้เพิ่มความเจริญงอกงามของใยประสาท ซึ่งมีหลายกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการปั้นเป็นงานส่งเสริมการทำงานของกล้ามเนื้อฝ่ามือ ข้อมือและนิ้วมือในการบีบ บี ดึง นวด ทูบและประดิษฐ์ ซึ่งส่งผลให้เกิดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ มีทักษะในการใช้นิ้ว

มือในการทำงานคล่องตัวขึ้น วัสดุที่นำมาใช้ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน ปัจจุบันนิยมใช้แป้งหรือแป้งโดว์ (Play Dough)

2. กิจกรรมการฉีกกระดาษ การตัด การปะติดบนภาพ โดยเน้นความสามารถของการจับ การถือและการกะประมาณ โดยแตกต่างกันดังนี้

เด็กอายุ 4 – 5 ปี

1. แปะกระดาษตามรูปรอยได้
2. ตัดกระดาษตามรูปรอยได้

เด็กอายุ 5 – 6 ปี

1. ใช้กรรไกรได้คล่อง ตัดกระดาษตามรอยพับต่าง ๆ ได้ ปะติดตกแต่งภาพในกรอบได้
2. การวาดภาพระบายสี

เด็กอายุ 4 – 5 ปี

1. จับดินสอด้วยท่าทางที่ถูกต้องได้ดี
2. เขียนรูปตามแบบได้
3. วาดสิ่งที่คุ้นเคยได้
4. วาดรูปคนครบส่วนประกอบของร่างกายได้
5. วาดรูปบ้านได้
6. ระบายสีรูปทรงและแบบอิสระได้ในกรอบรูป

เด็กอายุ 5 – 6 ปี

1. วาดรูปคนและเสื้อผ้าให้รายละเอียด
2. เขียนรูปตามจินตนาการหรือตามคำสั่งได้โดยไม่มีแบบ
3. ระบายสีได้สวยงาม ในภาพที่มีความละเอียดขนาดเล็กโดยอยู่ในกรอบรูป
4. การพับ การพับเป็นกิจกรรมเพิ่มความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อนิ้วมือ ข้อมือและ

การใช้สายตาให้สัมพันธ์กับมือ การพับแต่ละอายุต่างกัน ซึ่งความสามารถแตกต่างกันตามวัย ดังนี้

เด็กอายุ 4 – 5 ปี

1. พับกระดาษซ้อนกันได้ 3 ทบ
2. ใช้นิ้วรีดรอยพับได้
3. พับเป็นรูปร่างอย่างง่ายได้ เช่น จรวด เรือสำปั้น

เด็กอายุ 5 – 6 ปี

1. เรียนพับกระดาษรูปต่าง ๆ ได้
2. พับกระดาษเป็นรูปร่างที่มีรายละเอียดได้
5. การฝึกความคล่องของกล้ามเนื้อเล็ก เป็นกิจกรรมที่ฝึกการเคลื่อนไหวพื้นฐานของกล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ การต่อไม้บล็อก การร้อยลูกปัด รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการหยิบจับ การใช้นิ้ว เช่น การเล่นเปียโน การตีพิณ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมฝึกความคล่องแคล่วแบ่งตามอายุ ดังนี้

เด็กเล็กมากอายุ 1 – 3 ปี

1. ร้อยลูกปัด
2. รูดซิป

3. ตีกระทบ
 4. ต่อก้อนไม้
 5. แกะท่อของที่ผูกเชือกหลวม
- เด็กอนุบาลอายุ 3 – 6 ปี
1. ต่อก้อนไม้
 2. จัดแยกสิ่งของ
 3. ร้อยด้าย
 4. ผูกเชือก

พรพิไล เลิศวิชา (2555 : 190) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก นอกจากกิจกรรมระบายสียังมีกิจกรรมอีกหลายรูปแบบ ที่สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมือและตา เช่น กิจกรรมปั้น กิจกรรมการร้อยลูกปัด ร้อยหลอดกาแฟ กิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นพลาสติก สร้างสรรค์ที่ต้องมีไม้เสียบต่อ การส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองเริ่มตั้งแต่การแต่งตัว ใช้มือจับ ช้อนส้อมทานอาหาร หรือแม้แต่การทำงานบ้าน เช่น การใช้ไม้หนีบผ้าที่ตาก การพับผ้าหรือกรอกน้ำ ใส่ขวด การซักผ้า บิดผ้า การทำอาหาร เด็ดผัก หั่นผักด้วยมีพลาสติก ปอกไข่ต้มหรือขนมบัวลอย ฯลฯ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถมัดเล็กของเด็กนั้น ทำได้โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กอย่างถูกวิธี ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผสมผสานการเล่นที่สนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น กิจกรรมการปั้น การสาน การวาดรูป ระบายสี ตลอดจนการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น เช่น การจับช้อนส้อมทานอาหาร การแต่งตัวและการทำงานบ้านง่าย ๆ เช่น การใช้ไม้หนีบผ้า การกรอกน้ำใส่ขวด การเด็ดผัก เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ มีทักษะในการควบคุมกล้ามเนื้อ ใช้นิ้วมือในการทำงานคล่องตัวขึ้น ประสานการทำงานของสายตากับมือให้เป็นไปอย่างกลมกลืน

สมองกับกล้ามเนื้อ

ความหมายของสมอง

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2551) ให้คำจำกัดความของสมองไว้ว่า สมอง คืออวัยวะสำคัญในสัตว์หลายชนิดตามลักษณะทางกายวิภาค หรือที่เรียกว่า Encephalon จัดว่าเป็นส่วนกลางของระบบประสาท คำว่า สมอง นั้นส่วนใหญ่จะเรียกระบบประสาทบริเวณหัวของสัตว์มีกระดูกสันหลัง คำนี้บางทีก็ใช้เรียกอวัยวะในระบบประสาทบริเวณหัวของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอีกด้วย สมองมีหน้าที่ควบคุมและสั่งการการเคลื่อนไหว, พฤติกรรม และรักษาสมดุลภายในร่างกาย (Homeostasis) เช่น การเต้นของหัวใจ, ความดันโลหิต, สมดุลของเหลวในร่างกาย และอุณหภูมิ เป็นต้น หน้าที่ของสมองยังมีเกี่ยวข้องกับการรู้ (Cognition) อารมณ์, ความจำ, การเรียนรู้การเคลื่อนไหว (Motor Learning) และความสามารถอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

ส่วนประกอบของสมอง

1. สมองส่วนหน้า (Forebrain) ประกอบด้วยส่วนสำคัญดังนี้

- **ซีรีบรัม (Cerebrum)** เป็นส่วนของสมองที่อยู่หน้าสุดและมีขนาดโตที่สุด จะมีผิวด้านนอกเป็นเนื้อสีเทา ส่วนด้านในเป็นเนื้อสีขาว ที่บริเวณผิวด้านนอกมีรอยหยักเป็นร่องมากมาย ทำให้สมองส่วนนี้มีพื้นที่มากขึ้น จากการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์พบว่า คนมีรอยหยักบนสมองส่วนนี้มากที่สุด สมองส่วนซีรีบรัมทำหน้าที่เกี่ยวกับ

1) การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ (ความรู้) ความจำ ความรู้สึกนึกคิด เซอร์ปัญญา

2) เป็นศูนย์ควบคุมการทำงานต่าง ๆ และรับรู้ความรู้สึกต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ศูนย์ควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ ศูนย์ควบคุมการรับสัมผัสต่างๆ ศูนย์ควบคุมการพูด การรับรู้ภาษา ศูนย์กลางการมองเห็น การรับรส การได้ยิน และการดมกลิ่น

- **ออลแฟกทอรีบัลล์ (Olfactory bulb)** สมองส่วนนี้อยู่ทางด้านหน้าสุด ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดมกลิ่นสมองส่วนนี้ในคนพัฒนาน้อยกว่าสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมอื่น ๆ เช่น สุนัข หมู ทำให้ความสามารถในการดมกลิ่นของคนน้อยกว่าสัตว์เหล่านั้น แต่ในสัตว์ที่มีกระดุกสันหลังชั้นต่ำ เช่น กบ ปลา จะมีขนาดใหญ่ ทำหน้าที่คล้ายกันเกี่ยวกับการดมกลิ่นได้ดี

- **ไฮโปทาลามัส (Hypothalamus)** เป็นส่วนที่อยู่ด้านล่างของสมองส่วนหน้าที่ยื่นมาติดต่อกับต่อมใต้สมอง (pituitary gland) เซลล์ประสาทของสมองบริเวณนี้ส่วนมากทำหน้าที่สร้างฮอร์โมนประสาทหลายชนิด ซึ่งควบคุมการสร้างฮอร์โมนจากต่อมใต้สมอง

ไฮโปทาลามัสทำหน้าที่สำคัญ คือ เป็นศูนย์ควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย การนอนหลับ การเต้นของหัวใจ ความดันเลือด ความหิว ความอิม นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นศูนย์ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เช่น โศกเศร้า ดีใจ ความรู้สึกทางเพศ

- **ทาลามัส (Thalamus)** เป็นส่วนที่อยู่เหนือไฮโปทาลามัส ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมกระแสประสาทที่ผ่านเข้ามา แล้วแยกกระแสประสาทส่งไปยังสมองที่เกี่ยวข้องกับกระแสประสาทนั้น ๆ

2. สมองส่วนกลาง (Midbrain)

สมองส่วนกลางจะมีออปติคโลบ (Optic lobe) อยู่ ในคนสมองส่วนนี้ถูกซีรีบรัมบังเอาไว้ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเคลื่อนไหวของนัยน์ตา ทำให้ลูกนัยน์ตากลอกไปมาได้ และควบคุมการปิดเปิดของม่านตาในเวลาที่มีแสงสว่างเข้ามามากหรือน้อย

3. สมองส่วนหลัง (Hindbrain) ประกอบด้วย

- **ซีรีเบลลัม (Cerebellum)** เป็นสมองส่วนท้ายประกอบด้วยสองซีกอยู่ทางซ้ายและทางขวา และมีผิวด้านนอกที่เป็นเนื้อสีเทาและด้านในเป็นเนื้อสีขาว เช่นเดียวกับซีรีบรัม แต่มีขนาดเล็กกว่า มีหน้าที่สำคัญ คือ

- ควบคุมและประสานงานของการเคลื่อนไหวของร่างกายให้เป็นไปอย่างราบรื่น สละสลวยและเที่ยงตรง สามารถทำงานที่ต้องการความละเอียดอ่อนได้

- ควบคุมการทรงตัวของร่างกาย

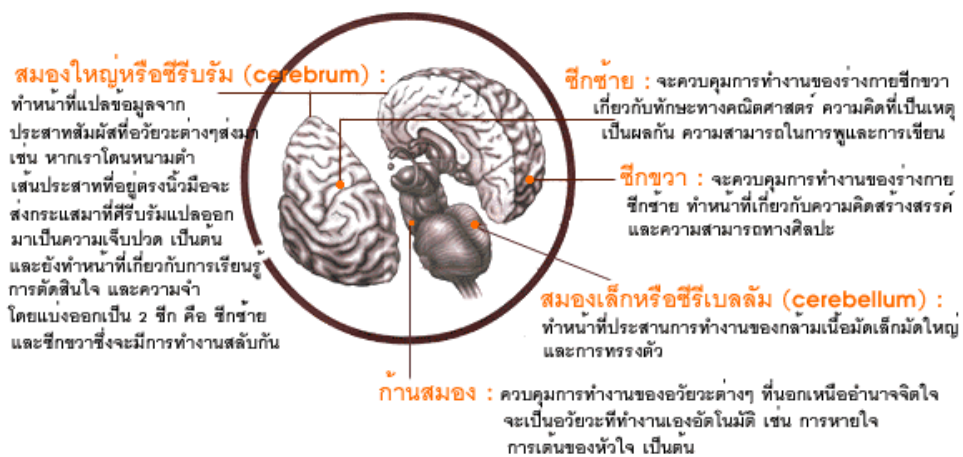
- **พอนส์ (Pons)** อยู่ทางด้านหน้าของซีรีเบลลัมติดต่อกับสมองส่วนกลาง มีหน้าที่สำคัญ คือ

- ควบคุมการเคี้ยว การหลั่งน้ำลาย การเคลื่อนไหวบริเวณใบหน้า
- ควบคุมการหายใจ
- เป็นทางผ่านของกระแสประสาทระหว่างซีรีบรัมกับซีรีเบลลัมและ ระหว่างซีรีเบลลัมกับไขสันหลัง

- **เมดัลลาออบลองกาตา (Medulla oblongata)** เป็นสมองส่วนที่อยู่ท้ายสุด โดยติดต่อกับพอนส์ทางด้านบนและไขสันหลังทางด้านล่าง มีหน้าที่สำคัญ คือ

- เป็นศูนย์ควบคุมการทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติต่าง ๆ เช่น การเต้นของหัวใจ การหายใจ การหมุนเวียนเลือด ความดันเลือด การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อลำไส้ เป็นต้น
- เป็นศูนย์ปฏิบัติการสะท้อนกลับบางอย่าง เช่น การไอ การจาม การอาเจียน การกลืน การสะอึก

สมองส่วนกลาง พอนส์และเมดัลลาออบลองกาตา สมองทั้ง 3 ส่วนนี้ รวมเรียกว่า ก้านสมอง

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงการทำงานของสมองส่วนต่าง ๆ (สุปราณี งามหลอด, 2557)

สมองกับการควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ

การควบคุมการทำงานพื้นฐานของการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ในเด็กแรกคลอด จะเป็นอย่างไม่มีวัตถุประสงค์ เด็กอายุ 1 – 2 เดือนจะไม่ไขว่คว้าของเล่น แต่ก็มี การเคลื่อนไหวของแขนขา มือและเท้า ซึ่งสมองส่วนเซนซอรีมอเตอร์คอร์เท็กซ์ สมองส่วนทาลามัสและสมองส่วนเบซาลแกงเกลีย ที่มีเส้นใยประสาทและไขมันค่อนข้างครบถ้วน เมื่อแรกคลอดจะทำหน้าที่พื้นฐานนี้

เมื่อเด็กโตขึ้นสมองมีการเจริญเติบโต พัฒนาการเพิ่มขึ้น ก็จะมีการทำงานอย่างมีวัตถุประสงค์ เช่น เด็ก 4 – 5 เดือน ก็จะเริ่มไขว่คว้า ของเล่น ซึ่งต้องอาศัยการประสานงานของประสาทการเห็นและการทำงานของกล้ามเนื้อ สมองส่วนหลังของพรอนทอลโลบ ที่ติดกับพารายทอลโลบ จะควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อของร่างกาย เช่น ส่งให้ยกมือขึ้นไปจับของเล่น การควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อก็เป็นเช่นเดียวกับ ประสาทการรับรู้รู้สึกโดยที่จะมีแผนที่ในสมองสมองข้างซ้าย จะควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อข้างขวา ส่วนสมองข้างขวาจะควบคุมการทำงานของ

ของกล้ามเนื้อข้างซ้าย รวมถึงกล้ามเนื้อใบหน้า การหลับตา การขยับปาก และแขนขาด้วยเช่นกัน คนไข้ที่มีเส้นเลือดตีบ เลือดไม่สามารถไปเลี้ยงสมองบางส่วนได้ สมองส่วนนั้นก็จะหยุดทำงาน คนไข้จะเป็นอัมพาต ไม่สามารถจะขยับแขนขาข้างตรงข้ามกับสมองที่ขาดเลือดได้

การทำงานของกล้ามเนื้อ แบ่งออกเป็น การทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่และการทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ตัวอย่างของการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่น การเดิน การยกมือ การขยับแขนขา การขึ้นลงบันได การถีบจักรยาน ในขณะที่การทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็กจะเกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือ การติดกระดุม การผูกเชือก การวาดรูป การทำงานฝีมือ การทำงานเหล่านี้ถ้าหากขาดการฝึกฝนตั้งแต่เล็ก ก็จะทำให้ไม่มีทักษะนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นทักษะการทำงาน ของกล้ามเนื้อมัดใหญ่หรือทักษะการทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็กก็ได้

กิจกรรมสร้างสรรค์

ความหมายของกิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของกิจกรรมสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

กู๊ด (Good,1973 : 38) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจ และการมีทักษะเพื่อสร้างเป็นผลงาน

กองแพง ทองเหลือง (2555 : 55) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมสร้างสรรค์มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถพัฒนาเด็กได้ทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม สติปัญญา การเจริญเติบโตของเด็กและสิ่งแวดล้อมทางสังคม รู้จักการแบ่งปัน สามารถเรียนรู้การเข้าสังคม รู้จักการทำงานด้วยตนเองและความสำเร็จในการสร้างสรรค์ผลงานจะช่วยให้เด็กเกิดความภูมิใจ

พัชรารวรรณ (2562) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้ความงาม ให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์หรือ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการโดยใช้ศิลปะสำหรับเด็กหลากหลายแบบ ได้แก่ การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์หรือวิธีอื่น ๆ ในการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ธรรมชาติ ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึกและสะท้อนความคิดของตัวเองออกมาเป็นผลงานผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งในระหว่างการทำกิจกรรมหรือสร้างสรรค์งานศิลปะนั้น เด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติต่อชิ้นงานในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวาดภาพ การปั้น การฉีก การปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์หรือวิธีอื่น ๆ สามารถพัฒนาเด็กได้ทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม สติปัญญาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจและการมีทักษะเพื่อสร้างเป็นผลงาน กิจกรรมสร้างสรรค์มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย

ความสำคัญของกิจกรรมสร้างสรรค์

การทำความเข้าใจความสำคัญของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ช่วยให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์มีความสำคัญหลายประการ ดังได้มีผู้สนใจศึกษาและสรุปไว้ดังนี้

เลิศ อานันท์นะ (2555, น.44 – 46) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

1.1 เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

1.2 เพื่อเสริมสร้างความฉับไวในการเรียนรู้

1.3 เพื่อฝึกทักษะการสังเกต

1.4 เพื่อฝึกกระบวนการทางด้านสติปัญญา เช่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ

การวางแผน รวมทั้งการประเมินค่าในผลงานที่ตนได้แสดงออกจนสำเร็จ

1.5 เพื่อพัฒนาภาษา สื่อสารความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

2.1 เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ

2.2 เพื่อฝึกให้เด็กมีโอกาสได้ใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว

เพื่อความแข็งแรงและมีทักษะในการทำงานคล่องแคล่วดีขึ้น

2.3 เพื่อฝึกทักษะในการแสดงออกทางศิลปะผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ สังคม

3.1 ผ่อนคลายความเครียด มีสุขภาพจิตดี ชื่นชมในสิ่งที่สวยงาม

3.2 เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง

3.3 เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนใจและเข้าใจธรรมชาติรอบตัว

3.4 เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีงามต่อผู้คน สามารถมองโลกด้วยสายตาที่

สวยงาม สดใส

3.5 เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้านความอดทน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

3.6 เพื่อช่วยบำบัดอาการทางจิตของเด็ก เช่น เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง เศร้าซึม

เป็นต้น

3.7 เพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม

3.8 เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.9 เพื่อส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก

3.10 เพื่อฝึกให้เด็กมีวินัยในตนเอง รู้จักทำงานที่มีระเบียบ

3.11 เพื่อเรียนรู้และฝึกหัดทางด้านสังคม เช่น การปรึกษาหารือ การรอคอย การประณี

ประนอน รู้จักลดความต้องการของตนเองลง

รวีพร ผาด่าน (2557 : 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้น เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดประโยชน์แก่ตัวเด็กทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา

จินตนาการที่จะสร้างผลงานของตนเอง ถ่ายทอดความรู้สึกผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ ลดความกดดัน ความคับข้องใจและความก้าวร้าว เคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่าง ๆ มีทักษะในการทำงาน ร่วมกับเพื่อนโดยการแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนและมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ในด้านการดูแลความสะอาดอุปกรณ์จากนั้นก็กิจกรรมศิลปะจะช่วยฝึกในด้านการคิดแล้วยังเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วย

มณีรัตน์ ภูทะวัง (2560 : 37 – 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีความสำคัญมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งปลูกฝังให้มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและเกิดสุนทรียภาพพัฒนาลักษณะนิสัยให้มีระเบียบวินัยในการทำงาน รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ คือ ด้านสติปัญญาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ความฉับไวในการเรียนรู้ ฯลฯ ด้านร่างกายที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ ให้เด็กมีโอกาสได้ใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว เพื่อความแข็งแรงและมีทักษะในการทำงานคล่องแคล่วขึ้น ด้านอารมณ์จิตใจ สังคมที่พัฒนาการทำงานร่วมกันกับเพื่อน รู้จักการแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อนและการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังให้มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและเกิดสุนทรียภาพพัฒนาลักษณะนิสัยให้มีระเบียบวินัยในการทำงาน

ความหมายของการปั้น

การปั้นเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่ง มีผู้ให้ความหมายของการปั้น ไว้ดังนี้

ขวัญใจ เมืองโคตร (2555 : 41) กล่าวว่า การปั้น หมายถึง การนำเอาวัสดุเนื้ออ่อนและมีความเหนียวจับตัวกันเป็นก้อน มาเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือพอกด้วยวัสดุที่อ่อนตัวให้เกิดรูปทรงต่าง ๆ เป็นการถ่ายทอดความนึกคิดของเด็กมาอย่างสื่อต่าง ๆ เช่น แป้งโดว์ ดินเหนียว ดินน้ำมัน ขี้ผึ้ง ขี้เลื่อย กระดาษ เป็นต้น การปั้นจะปั้นด้วยมืออย่างเดียวหรือใช้เครื่องมือเข้ามาช่วยก็ได้

บุศกร บัวพุ่ม (2556 : 23) กล่าวว่า การปั้นดิน เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสใช้มือ ขยำ ทูบ ปีบ คลึง วัสดุประเภทดินเหนียวและปั้นออกมาเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามความต้องการ

เสาวภากุล จันทร์ทิพย์ (2556 : 23) กล่าวว่า การปั้น หมายถึง กรรมวิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรมรูปแบบหนึ่ง โดยการนำเอาวัสดุที่มีเนื้ออ่อน และมีความเหนียวจับตัวกันเป็นก้อน สามารถเปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ง่าย มาเพิ่มหรือพอกด้วยวัสดุที่อ่อนตัวให้เกิดรูปทรงต่าง ๆ ตามความต้องการของเด็ก ซึ่งวัสดุที่นำมาปั้น ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโดว์ ขี้ผึ้ง เป็นต้น จะปั้นด้วยมืออย่างเดียวหรือใช้เครื่องมือเข้ามาช่วยก็ได้

บุบผา มณีกุล (2561 : 11) กล่าวว่า เป็นการนำวัสดุที่มีเนื้ออ่อนนุ่ม เหนียวที่สามารถจับตัวกันได้ เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน ขี้ผึ้ง แป้งโดว์ ฯลฯ มาปั้น พอก โดยใช้มือ หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการปั้นต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นรูปทรงสามมิติ โดยเป็นการถ่ายทอดความนึกคิดของเด็กมาอย่างสื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การปั้น คือ การนำวัสดุเนื้ออ่อน เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโดว์ ขี้ผึ้ง หรือวัสดุอื่น ๆ ที่มีความเหนียวจับตัวกันเป็นก้อน เปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ง่ายโดย

กระบวนการขยำ ทบ บีบ คลึง พอกหรือเพิ่มวัสดุให้เป็นรูปร่างหรือรูปทรงต่าง ๆ ตามต้องการ โดยจะใช้เครื่องมือในการปั้นหรือไม่ก็ได้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปั้น

สายพิน มะโนรัตน์ (2559) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปั้นไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีเหมือนจริง (Native Realism) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าเด็กสามารถเป็นได้เหมือนผู้ใหญ่ การเรียน คือ การให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามที่ครูต้องการ กล่าวคือ ครูจะเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนทำตาม ซึ่งแนวการเรียนเพื่อมุ่งรักษา ถ่ายทอดวัฒนธรรมเดิม เช่น วิชาจิตรกรรมไทยหรือวาดภาพเหมือน เป็นต้น เป็นทฤษฎีที่ต้องการให้นักเรียนรู้เข้าใจวิธีการและมีแบบแผน เป็นการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะความรู้โดยตรงเป็นการดำรงรักษาไว้เพื่ออนุรักษ์โดยแท้จริง

2. ทฤษฎีแห่งปัญญา (Intellectual Theory) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่า นักเรียนเขียนตามที่ตนรู้ เหมาะแก่การสอนทุกระดับ เป็นทฤษฎีที่ให้นักเรียนได้แสดงความรู้ความสามารถตามที่ตนเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนแบบนี้เป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการแสดงออกของเด็กโดยตรง เด็กสามารถจะแสดงรายละเอียดที่ตนรู้แตกต่างกันตามความคิดรวบยอดของตนเอง

3. ทฤษฎีพัฒนาการรับรู้ (Perceptual Development Theory) ทฤษฎีของเกสตัลท์ (Gestalt) ซึ่งมีความเชื่อว่าเด็กปั้นตามที่ตนเห็นตามความเป็นจริง เด็กจะเห็นแต่เค้าโครงใหญ่และเห็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อยไม่สนใจรายละเอียด ทฤษฎีนี้เหมาะสมกับการสอนเด็กอนุบาลและประถมศึกษา เด็กจะถ่ายทอดความรู้ที่ออกมาเป็นแบบง่าย ๆ ส่วนความละเอียด ความสลับซับซ้อนจะเพิ่มขึ้นตามวัยของเด็กเอง

4. ทฤษฎีความรู้สึกละและการเห็น (The Haptic & Visual Child Theory) ทฤษฎีนี้เป็นความเชื่อของวิกเตอร์ โลเวนฟีลด์ ซึ่งมีแนวความเชื่อว่า ความเข้าใจและการรับรู้จากสิ่งแวดล้อมของเด็กจะมีผลต่ออารมณ์ของเด็ก ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้เด็กแสดงออกตามอารมณ์ของตน

5. ทฤษฎีขั้นพัฒนาการทางความคิดและอายุ (Age – Based Concept) ทฤษฎีนี้หมายความว่า ความเจริญงอกงามของเด็กจะพัฒนาไปตามขั้นตอนและลำดับอายุ ซึ่งหมายถึงความพร้อมด้านวุฒิภาวะ คือ ทั้งร่างกายและการกระทำที่เป็นไปตามลำดับของวัยอันควร

จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้นที่กล่าวมา สามารถนำทฤษฎีดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กอย่างเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงความพร้อมในทุกด้านของเด็ก ให้เด็กรู้เข้าใจวิธีการและมีแบบแผน เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกทักษะต่าง ๆ และแสดงออกได้อย่างเสรี

รูปแบบของการปั้น

นักการศึกษาและทางนักประติมากรรมได้แบ่งรูปแบบของการปั้นไว้แตกต่างกันตามทัศนะที่มาจากประสบการณ์ของตน ดังนี้

มายেসกี (Mayesky, 1998 : 156 -157) ได้แบ่งรูปแบบการปั้นโดยพิจารณาจากวิธีการปั้นของเด็กต่างไว้ 2 วิธี ดังต่อไปนี้

1. การปั้นแบบวิเคราะห์ (analysis) คือการปั้นโดยพิจารณาดินทั้งก้อน ด้วยการดึงส่วนต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบย่อย เช่น แขน ขา ศีรษะให้ยื่นออกมาเป็นรูปร่างลักษณะของส่วนเหล่านั้น เด็กที่ปั้นวิธีนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กคิดที่เป็นไปอย่างธรรมชาติ กล่าวคือมองเห็นส่วนรวมก่อนแล้วจึงเห็น

ส่วนปลีกย่อยภายหลัง เช่น เมื่อนึกถึงต้นไม้ตามธรรมชาติ เราจะนึกถึงต้นไม้ทั้งต้นก่อน แล้วจึงคิดย่อยลงไปถึงลำต้น กิ่ง ก้านและใบ ซึ่งเป็นความคิดที่ได้จากการสังเกต

2. การปั้นแบบสังเคราะห์ (Synthesis) คือการปั้นส่วนย่อยให้มีลักษณะตามต้องการเสียก่อนทีละชิ้น เช่น ขา ฯลฯ แล้วเอามาต่อกันเป็นส่วนรวมทั้งหมด คือ เด็กจะคิดก่อนว่า “คนมีหัว มีตัว มีแขนสองแขน มีขาสองขา” แล้วเด็กจะลงมือปั้นต่าง ๆ เหล่านี้ตามที่คิด หลังจากนั้นเด็กจะนึกถึงความสัมพันธ์ของส่วนเหล่านั้นว่าส่วนไหนติดต่อกับส่วนไหนอย่างไร แล้วต่อเข้าด้วยกันเป็นส่วนรวม

สายพิณ มะโนรัตน์ (2559 : 32) ได้แบ่งการปั้นออกเป็นรูปทรงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การปั้นรูปอิสระ เป็นรูปที่ผู้ปั้นสามารถกำหนดนึกแล้วถ่ายทอดโดยไม่ต้องคำนึงว่ารูปที่ปรากฏนั้นจะเหมือนหรือไม่เหมือนกับรูปทรงที่มีอยู่ในธรรมชาติ รูปอิสระเป็นรูปที่ผู้ปั้นได้ให้ความรู้สึกต่อรูปแบบนั้นมากกว่าบอกเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏตามธรรมชาติ ก่อนที่จะปั้นรูปอิสระจะต้องให้เด็กกำหนดเสียก่อนว่าจะปั้นเป็นรูปแทนค่าความรู้สึกอะไร เมื่อปั้นเสร็จแล้วตั้งชื่อผลงานให้เข้ากับลักษณะงานมากที่สุด การปั้นรูปอิสระไม่ควรกำหนดหัวข้อหรือชื่อภาพควรให้เด็กแต่ละคนกำหนดนึกด้วยตนเอง

2. การปั้นรูปทรงเรขาคณิต เป็นการปั้นที่ต้องสร้างรูปทรงเป็นเหลี่ยม สัน หรือส่วนโค้งและมุม ซึ่งต้องใช้ความประณีตพิถีพิถันกว่าการปั้นรูปอิสระ รูปทรงที่ใช้ประกอบการปั้น ได้แก่ รูปทรงกลม รูปทรงกระบอก รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงสามเหลี่ยม

3. การปั้นรูปแบบธรรมชาติ เป็นการปั้นลักษณะรูปธรรมซึ่งมีรูปแบบให้คอยเปรียบเทียบบังคับทั้งขนาด สัดส่วน ลักษณะและอื่น ๆ เป็นการปั้นรูปแบบธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ ผลไม้ เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับทักษะ ประสบการณ์พื้นฐานความรู้ ตลอดจนขีดจำกัดของวัยกับการควบคุมการใช้มือ ดังนั้น การปั้นรูปแบบธรรมชาติจึงมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การให้เด็กได้เป็นรูปทรงที่กำหนดไว้แล้ว

วนิดา พลายนอก (2555 : 48) ได้แบ่งรูปแบบการปั้นตามมิติของการปั้นไว้ดังต่อไปนี้

1. การปั้นแบบนูนต่ำ คือ การปั้นให้ปรากฏรูปลอย จากพื้นหลังเพียงเล็กน้อยโดยการใช้ไม้ทับดินให้แบนๆ เพื่อใช้เป็นพื้นรองแล้วจึงปั้นเป็นรูปต่าง ๆ บาง ๆ แล้วนำมาปะลงบนแผ่นรองโดยใช้นิ้วหรือฝ่ามือกดให้แนบติดกันอาจใช้นิ้วเกลี่ยให้กลืนเป็นเนื้อเดียวกันกับแผ่นรองก็ได้

2. การปั้นแบบนูนสูง คือ จะมีลักษณะเช่นเดียวกับนูนต่ำ โดยเตรียมแผ่นแบน ๆ รองเป็นฐาน แล้วปั้นดินให้เป็นรูปอะไรก็ได้ตามความถนัดปะลงไปบนแผ่นรอง ซึ่งวิธีปั้นแบบนี้ที่รูปที่ปะทับลงไปค่อนข้างจะสูงขึ้นมามากโดยด้านหลังของรูปปั้นจะติดอยู่กับแผ่นรอง

3. การปั้นแบบลอยตัว คือ การปั้นรูปในลักษณะที่ตั้งลอยอยู่และสามารถมองเห็นได้รอบด้าน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า นักการศึกษาและทางนักประติมากรรมได้แบ่งรูปแบบของการปั้นไว้แตกต่างกันตามทัศนะ เช่น การเป็นรูปทรงต่าง ๆ การปั้นตามมิติ การปั้นโดยพิจารณาจากวิธีการปั้น

ลักษณะและพัฒนาการการปั้น

พัฒนาการทางศิลปะมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการการปั้นของเด็กและแต่ละช่วงอายุของเด็กปฐมวัยจะมีลักษณะและพัฒนาการการปั้นที่แตกต่างกัน ดังนี้

ศุภกุล เกียรติสุนทร (2549 : 83) พบว่าเด็กมีขั้นตอนการพัฒนาการทางศิลปะคู่ขนานมากับการพัฒนาการการปั้นจึงแบ่งพัฒนาการของเด็กอายุ 2 – 4 ปี เป็น 5 ชั้น ในที่นี้จะกล่าวเพราะที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 ตรงกับพัฒนาการทางศิลปะขั้นขีดเขียน อายุ 2 – 4 ปี ชั้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะแรก เด็กอายุประมาณ 2 ปี ถ้าได้ดินเหนียวหรือดินน้ำมันเด็กจะทุบตีโดยไม่มี ความหมาย

ระยะที่สอง เด็กอายุประมาณ 3 ปี เด็กจะเริ่มดึงดินออกมาเป็นชิ้น ๆ บางคลึงดึงออก แล้วออกทิ้งไป บางครั้งดูขึ้นดินที่ดึงออกมาที่มีลักษณะคล้ายกัน

ระยะที่สาม เด็กอายุประมาณ 4 ปี เด็กมักจะเดินชูดินที่ตนเองเล่นอยู่นั้น พร้อมกับพูดว่า นี่เรือบิน นี่รถไฟ ซึ่งเป็นการตั้งชื่อตามความคิดคำนึงของเด็กตรงกับระยะที่เด็กชอบตั้งชื่อร้อยขีดเขียน ของตน

ชั้นที่ 2 ตรงกับพัฒนาการทางศิลปะขั้นเริ่มต้นการเขียนภาพให้มีความหมาย อายุ 4 – 7 ปี ในชั้นนี้เด็กกำลังแสวงหาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับรูปลักษณะในการปั้นรูปคนเด็กจะดึงส่วนที่ยื่นออกมา เช่น จมูก แขน ขา ออกจากดินก้อนใหญ่โดยไม่คำนึงรูปลักษณะของจมูก แขน ขา เหล่านั้น มากกว่าการได้จับถือก้อนดินของตน และติดส่วนนั้นกับดินก้อนใหญ่ที่สมมติว่าเป็นลำตัวโดยไม่ตกแต่ง ให้ดีขึ้น

ศุภกุล เกียรติสุนทร (2549 : 84 – 85) ผู้ค้นพบว่า การเขียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพัฒนาการการวาดภาพ การระบายสี และการปั้น จึงสรุปพัฒนาการการปั้นเป็น 4 ชั้น ดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 ดินเหนียวคืออะไร เด็กอายุ 2 ปี จะเกิดประสบการณ์จากการทดลองคุณสมบัติของดินเหนียว โดยการใช้ประสาทสัมผัสการมองเห็น การจับ การดมกลิ่น การเลีย การชิมและการฟังเสียงที่เกิดจากการเล่นดินเหนียว เด็ก ๆ จะทิ้งขว้าง หรือจับดินเหนียวโยนให้มันกระเด็นหรือติดบนผิวหนัง เด็ก ๆ ไม่สนใจจะทำสิ่งอื่น นอกเหนือจากการใช้ประสาทสัมผัสและมีคำพูดง่าย ๆ สั้น ๆ ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์การสัมผัสดินเหนียว เช่น เหนียว นิ่ม เป็นต้น

ชั้นที่ 2 ฉันทสามารถทำอะไรกับดินเหนียว จากชั้นแรกจะพัฒนาไปสู่ชั้นที่ 2 เด็กอายุ 3 ปี จะทำงานเป็นระบบมากขึ้น โดยกระบวนการต่าง ๆ คล้ายนักวิทยาศาสตร์ มีการทดสอบด้วยการม้วนเหยิก ฉีก ดึง และแทงให้เป็นรู โดยใช้ร่างกายในการตรวจสอบคุณสมบัติของดินเหนียว ในชั้นนี้เด็กไม่มีความละเอียดรอบคอบ จะพบวิธีการปั้นเป็นรูปร่างต่าง ๆ โดยบังเอิญ เช่น ลูกบอลเล็ก ๆ ขนมหักกง เป็นต้น เด็กจะทำพฤติกรรมการปั้นขึ้นงานซ้ำ ๆ หลายครั้ง

ชั้นที่ 3 มองดูซิฉันทำอะไร เด็กอายุ 4 ปี ใช้ความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบและปั้นดินเหนียว เด็กจะนำลูกบอลมาวางบนส่วนยอดของสิ่งอื่น ๆ เด็กจะทำดินเหนียวให้แบนหรือม้วนเป็นรูปร่างใหม่ จะมีการเปิดดินเหนียวให้ม้วนด้วยการดึงออก เด็กจะใช้สัญลักษณ์และการพูดเกี่ยวกับสิ่งที่ปั้น เช่น ในชั้นที่ 2 เด็กอาจใช้การแทงให้เป็นรู และเมื่ออยู่ในชั้นที่ 3 เด็กอาจจะแทงรูให้เป็น 3 รู

และเรียกงานปั้นชิ้นนั้นว่า ใบหน้า ผลงานจะได้ไม่สมบูรณ์และเรียบ ๆ เด็กจะมีจินตนาการกับชิ้นงาน เช่น ลูกบอลที่ขีดเป็นวง เด็กจะพูดว่า “งูกำลังจ้องมองคุณ และจะพาเลื้อยไปรอบ ๆ โตะส่งเสียง ชูฟอ ๆ และกัดเด็ก ๆ ในขั้นที่สมบูรณ์ ผู้อื่นจะไม่รู้ว่าผลงานนั้นคืออะไร

ขั้นที่ 4 ฉันทราบว่าต้องไปทำอะไรกับดินเหนียวของฉัน เด็กอายุ 5 ปี มีการปั้นดินเหนียวที่ก้าวหน้า มีความคิดใหม่ ๆ มีการตั้งชื่อผลงาน และภูมิใจในแบบผลงานของตนเอง เด็กต้องการกระบวนการหรือวิธีการที่เหมาะสม สามารถอธิบายขั้นตอนและผลงานได้ ผลงานพิสูจน์ให้เห็นข้อเท็จจริงที่เหมาะสม สามารถอธิบายขั้นตอนและผลงานได้ ผลงานจะพิสูจน์ให้เห็นข้อเท็จจริงที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ๆ เด็กในขั้นนี้จะรู้ว่าดินปั้นเป็นอาหารหรืองู เพียงสัญลักษณ์หรือรูปแบบ และไม่ใช้สิ่งของจริง ๆ ไม่ใช่อาหารรับประทานไม่ได้ จะสนุกกับรายละเอียดในการปั้น โดยใช้เครื่องมือและวัสดุอื่น ๆ ตกแต่งผลงาน เช่น กระจุด และไม้จิ้มฟัน เป็นต้น

อาทิตยา วงศ์มณี (2553 : 39) ได้ศึกษาพัฒนาการการปั้นของเด็กไทยอายุ 3 - 5 ปี ที่ศึกษาโรงเรียนสาธิตสังกัดสถาบันราชภัฏทั่วประเทศแล้วพบว่า

1. เด็กอายุ 3 ปี มีระดับขั้นการปั้นอยู่ในขั้นเริ่มต้นของการปั้น เด็กส่วนใหญ่จะสร้างผลงานที่มีลักษณะเป็นชิ้นงาน เป็นก้อน ไม่มีการปะติดกันในการวางชิ้นงาน ชิ้นงานจะเป็นชิ้นเดี่ยว ๆ เกิดจากการดึงออกเป็นชิ้น ๆ หรือการสับหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ เด็กจะดึงแบ่งโดว์ออกเป็นชิ้นหรือใช้มีดสับหั่นให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ซึ่งชิ้นงานนั้นจะมีลักษณะคล้าย ๆ กัน ชิ้นงานแต่ละชิ้นจะแสดงรายละเอียด 1 - 2 อย่าง ซึ่งสอดคล้องกับโลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, 1957, 33 - 39) และเซอร์มาเชอร์ (Schirmacher, 1988, 236 - 237) ที่กล่าวว่าเด็กอายุ 3 ปี จะไม่สามารถปั้นเป็นรูปร่างที่มองเห็นและเข้าใจได้ เพราะยังควบคุมกล้ามเนื้อและแขนยังไม่ดี ผลงานของเด็กในวัยนี้จึงเป็นเรื่องราวตามความรู้สึกของตน ชิ้นงานของเด็กส่วนใหญ่เป็นชิ้นงานที่มีลักษณะนูนสูงคือ ปั้นชิ้นงานที่มองเห็นสองด้านเป็นสองมิติ เด็กจะใช้วิธีวาง ดึง หรือกดแบ่งลงบนแผ่นพลาสติกจึงไม่มีการดึงออก เป็นส่วนประกอบย่อยหรือเพิ่มส่วนประกอบย่อยชิ้นเล็กๆ เข้าไป แบบของการปั้นจึงไม่สามารถจัดเป็นการปั้นแบบวิเคราะหฺ์หรือแบบสังเคราะห์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับเซอร์มาเชอร์ (Schirmacher, 1988 : 236 -237) ที่กล่าวว่าเด็กอายุ 3 ปี ใช้ประสาทสัมผัส การมอง การดมกลิ่น ใช้กายสัมผัสและเด็กบางคนก็จะใช้ลิ้นชิมรส หรือการฟังเสียง

2. เด็กอายุ 4 ปี มีระดับการปั้นขั้นที่ 2 เป็นการปั้นอย่างมีความหมาย เด็กจะเริ่มรวบรวมรูปแบบต่างๆ ในการปั้นมาใช้ประกอบกันเพื่อให้เกิดเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เด็กในวัยนี้จะควบคุมกล้ามเนื้อได้ดีขึ้น และเป็นวัยแห่งการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการรวบรวมรูปแบบต่าง ๆ ของการปั้นมาทดลองใช้ และเด็กเริ่มพัฒนาความคิดริเริ่มในการสร้างงานมากขึ้น (Schirmacher, 1988, 236 - 237) เด็กส่วนใหญ่จะสร้างผลงานที่มีลักษณะเป็นชิ้น เป็นก้อน 2 ชิ้น หรือมากกว่ามาปะติดกัน ในการขีดวางชิ้นงานซึ่งสอดคล้องกับสุปราณี งามหลอด (2557) ที่กล่าวว่าเด็กอายุ 4 ปี จะปั้นเป็นรูปทรงเฉพาะโดยวิธีการเพิ่มเข้ามากกว่าดึงออก ส่วนใหญ่เป็นการปั้นแบบสังเคราะห์ซึ่งเด็กจะปั้นชิ้นส่วนย่อย แล้วนำมาติดกับชิ้นงานส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นก่อน ตัวอย่างเช่น เด็กจะปั้นลำตัวคน แล้วนำแขน ขา มาติด เด็กจะปั้นลำต้นของต้นไม้ แล้วนำกิ่ง ก้าน ดอก ผล มาติด เด็กจะปั้นลำตัวของสัตว์ แล้วนำ ขา หู ตา มาติด เด็กจะปั้นลำตัวเครื่องบิน แล้วนำปีก ใบพัด มาติด เป็นต้น และนอกจากนี้

เด็กอายุ 4 ปี จะปั้นแบบสังเคราะห์มากกว่าปั้นการปั้นแบบวิเคราะห์ ชิ้นงานจะมีลักษณะเป็นก้อน เป็นแท่งใหญ่ๆ โดยมีรายละเอียดของชิ้นงานซับซ้อนขึ้น ซึ่งมายาสก็กล่าวว่าเด็กที่ปั้นแบบวิเคราะห์ แสดงว่า เด็กมีความคิดส่วนย่อยมากกว่าส่วนรวม และต่อมานี้ถึงความสัมพันธ์ของแต่ละ ส่วนประกอบว่ามีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร (Mayesky, 1998 : 156 – 157) ชิ้นงานปั้น ส่วนใหญ่จึงเป็นการปั้นแบบสังเคราะห์

3. เด็กอายุ 5 ปี มีระดับขั้นการปั้นอย่างสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้เป็นวัยที่ต้องการเพิ่มรายละเอียด ชิ้นงานปั้นของตนด้วยวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ชิ้นงานนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เด็กอายุ 5 ปี ส่วนใหญ่จะปั้น ชิ้นงานชิ้นเล็ก ๆ มาปะติดตกแต่งให้มีรายละเอียดมากขึ้น ชิ้นงานส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการจัดกระทำ กับวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ปั้นในหลาย ๆ วิธี โดยมีจุดมุ่งหมายพิเศษหรือการวางแผนว่าจะปั้นอะไรไว้ ล่วงหน้า ส่วนใหญ่เป็นการปั้นแบบสังเคราะห์มากกว่าแบบวิเคราะห์ ซึ่งเด็กจะปั้นชิ้นส่วนย่อย แล้วนำ ชิ้นส่วนย่อยมาติดกับชิ้นส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นมาแล้ว ซึ่งมายาสก็ และคนอื่น ๆ กล่าวว่า เด็กที่ปั้นแบบ สังเคราะห์แสดงให้เห็นว่า เด็กมีความคิดถึงส่วนย่อยก่อนส่วนรวมเมื่อเด็กปั้นเด็กจะคิดก่อนว่าสิ่งที่ปั้น มีส่วนประกอบอะไรบ้างและต่อมานี้ถึงความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนประกอบว่ามีความสัมพันธ์ หรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร แล้วจึงต่อเข้าด้วยกันเป็นส่วนรวม (Mayesky, 1998, น.156 – 157) ชิ้นงาน ปั้นส่วนใหญ่จึงเป็นการปั้นแบบลอยตัวสามารถมองเห็นได้รอบด้าน ด้านหน้า - หลัง ด้านบน - ล่าง และด้านข้าง เช่น เด็กผู้หญิงจะปั้นกระถางที่มีหลายชั้นมีดอกไม้เล็ก ๆ รูปเทียน เด็กผู้ชายปั้นเสือที่อยู่ ในกรงและข้างๆ กรงมีต้นไม้และมีอ่างน้ำ ซึ่งเป็นส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นเพื่อให้เรื่องราวที่เด็กเล่าสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ซึ่งสุปราณี งามหลอด (2557) กล่าวว่า การปั้นของเด็กในวัยนี้จะเริ่มมีเส้นหรือสัณฐาน เพื่อ เชื่อมโยงสีต่าง ๆ ที่เด็กปั้น เช่น เด็กปั้นคนก็จะทำพื้นดินให้คนยืนอยู่ด้วย เด็กปั้นบ้านก็จะทำถนนหรือ พื้นดินหน้าบ้านให้รถวิ่ง เด็กในวัยนี้หากเห็นว่าส่วนประกอบหรือส่วนของอวัยวะใด ๆ ที่สำคัญก็จะ เน้นให้ใหญ่กว่า ยาวกว่า ในขณะที่เดียวกันหากเด็กเห็นว่าส่วนไหนไม่สำคัญอาจจะตัดทิ้งไป และใน บางครั้งก็จะเปลี่ยนแปลงลักษณะไปจากความเป็นจริง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตนเอง เช่น ปั้นแขนขาให้ยาวและใหญ่ผิดธรรมชาติ เพื่อให้รูปปั้นคนแสดงความสามารถหรือทำโนสิ่งๆ ที่ตน ต้องการได้ เช่น เด็กจะปั้นแขนให้มีขนาดใหญ่หรือยาวเพื่อให้หัวกระเป่าได้ หรือปั้นขาให้มีขนาดใหญ่ หรือยาวเพื่อเล่นฟุตบอลได้ เป็นต้น

เด็กที่มีอายุมากกว่ามีระดับขั้นการปั้นสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อย เนื่องจากเด็กที่มีอายุมากมี ประสบการณ์ความคิดรวมยอดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อประสานกันประสาทตาได้ดีกว่า (สุปราณี งามหลอด, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับอาทิตยา วงศ์มณี (2553) ที่กล่าวว่าโดยปกติเด็กที่มีอายุ มากกว่าย่อมจะมีประสบการณ์ความคิดรวมยอด ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตามากกว่า จึงส่งผลให้ เด็กสามารถปั้นได้ดี และมีระดับขั้นการปั้นสูงกว่า ชิ้นงานปั้นของเด็กที่อายุมากจึงมีรายละเอียดต่าง ๆ มากกว่า เช่น ลักษณะการปะติด เด็กที่มีอายุมากกว่าจะนำชิ้นงานที่มีจำนวนมากมาปะติดกัน แบบของการปั้น เด็กที่มีอายุมากกว่าจะปั้นชิ้นงานมีชิ้น ของและแสดงรายละเอียดได้มากกว่า เด็กที่มี อายุน้อย และอาจเนื่องจากเด็กที่มีอายุมากกว่าได้รับประสบการณ์ที่รอบ ๆ ตัวซึ่งเป็นประสบการณ์

ที่เด็กคุ้นเคย หรือประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวไปหาประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวได้มากกว่า ซึ่งจะช่วยขยายการเรียนรู้ของเด็กอย่างมีความหมายได้มากขึ้น ผลการวิจัยในครั้งนี้ สนับสนุนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ของบุคคลตลอดจนวุฒิภาวะที่สะท้อนออกมาในรูปของผลผลิตที่เป็นรูปธรรม สร้างชิ้นงานออกมาเป็นรูปทรง หรือรูปต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน จึงกล่าวได้ว่าชิ้นงานปั้นของเด็กแต่ละคนเป็นผลงานที่เด็กต้องการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลไม่ควรนำไปประกวดหรือแข่งขันกันแต่ควรเก็บเป็นแฟ้มสะสมงาน โดยประเมินพัฒนาการเป็นระยะ เพื่อวิเคราะห์ว่าเด็กมีพัฒนาการอยู่ในระดับใด ควรให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นราย ๆ ไป เด็กแต่ละคนอาจพัฒนาเร็วช้าตามวุฒิภาวะเฉพาะตนและสังคมที่แวดล้อม เมื่อเด็กวัยสูงขึ้นพัฒนาการจะสูงขึ้นตามวัย

จากผลการศึกษาและพัฒนาการปั้นของโลเวนเพลด์ เซอร์มาเซอร์ เป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้ปกครองและครูเข้าใจพัฒนาการปั้นของเด็ก จัดกิจกรรมและแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสมกับวัย และตรวจสอบพัฒนาการของเด็กแต่ละคนกับขั้นตอนพัฒนาการที่กล่าวมา หากพบความปกติจะได้แก้ไขทันเวลาที่

กิจกรรมการปั้น

งานปั้นเป็นงานศิลปะที่สามารถสร้างสรรค์ได้จากหลากหลายเทคนิค ซึ่งมีตัวอย่างการจัดกิจกรรมการปั้น ดังนี้

1. การปั้นเป็นเส้น ปั้นโดยใช้ฝ่ามือกดดินลงไปกับพื้นแล้วคลึงให้เป็นเส้นยาว ๆ ให้อายุที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทำหลาย ๆ เส้น แล้วนำดินที่ปั้นเป็นเส้นมาขดขึ้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ ตามต้องการ เช่น แจกันรูปสัตว์ กระปุกอมสิน ฯลฯ
2. การปั้นเป็นแผ่น ๆ โดยนำดินน้ำมันหรือดินเหนียวมาทุบให้เป็นแผ่นทำหลาย ๆ แผ่น ใช้มีดหรือคัตเตอร์ตัดให้เป็นแผ่นใหญ่เล็กตามต้องการ แล้วนำมาประกอบกันให้เป็นรูปตามต้องการ
3. การปั้นรูปทรงเรขาคณิต โดยนวดดินให้เป็นแผ่น ตัดดินที่เป็นแผ่นให้เป็นรูปทรงตามต้องการ เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม วงกลม แล้วนำมาจัดภาพองค์ประกอบ (Composition) ถ้าต้องการให้เกิดลักษณะ 3 มิติ ให้ทำเป็นทรงพีระมิด สี่เหลี่ยมลูกบาศก์ รูปทรงกระบอก
4. การปั้นลวดลาย โดยออกแบบหรือเขียนลวดลายเป็นลายเส้นง่าย ๆ เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง ลงบนแผ่นดินเหนียว แล้วปั้นเป็นลวดลายตามที่ออกแบบไว้ นำดินที่ปั้นเสร็จแล้วมาเรียงติดต่อกันในแผ่นไม้หรือในกระดาษแข็ง
5. การปั้นเป็นเรื่องราว คือการสร้างเรื่องขึ้นมาโดยจำลองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตหรือเหตุการณ์ปัจจุบันให้เป็นเรื่องราว เช่น การเล่นของเด็กในโรงเรียน เทคนิคการปั้นเป็นเรื่องราวเด็กจะใช้วิธีการปั้นอย่างไรก็ได้ ไม่ควรบังคับเด็ก ให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระเสรี การปั้นเป็นเรื่องราวนี้ส่วนมากนิยมให้ทำกันเป็นทีม

6. การปั้นตามจินตนาการ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ได้ดี เป็นการสร้างภาพนามธรรมให้เป็นรูปนามธรรม โดยใช้การปั้นเป็นสื่อ เพื่อแสดงออกตามจินตนาการ ครูควรช่วยเร่งเร้า ยั่วยุ ให้เด็กเกิดจินตนาการเอง ส่วนวิธีการปั้นควรให้เด็กได้ทำอย่างอิสระ

7. การปั้นด้วยกระดาษ เศษกระดาษที่เหลือใช้สามารถนำมาปั้นเป็นงานศิลปะได้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ วารสาร กระดาษห่อของ ฯลฯ

จากกิจกรรมการปั้นดังกล่าว จะเห็นว่ากิจกรรมการปั้นเป็นกิจกรรมที่มีวิธีการที่หลากหลาย จึงต้องเลือกเทคนิค วัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทำงานปั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนงานปั้นสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดการเรียนการสอนงานปั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรจัดกิจกรรม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

อายุ 2 – 3 ปี เรื่องราวที่ใช้นั้นควรเป็นสิ่งที่เด็กสนใจและใกล้ตัวเด็ก แม้ผลงานที่ออกมาจะไม่ตรงกับเรื่องที่เด็กต้องการปั้นก็ตาม ผู้สอนต้องยอมรับเพราะประสบการณ์ของเด็กในด้านความคิด ความพร้อม ตลอดจนการถ่ายทอดไม่สามารถกระทำได้ดีสมบูรณ์

อายุ 4 – 5 ปี กิจกรรมที่จัดในช่วงแรกควรมีลักษณะเช่นเดียวกับเด็กอายุ 2 – 3 ปี คือ ให้มีอิสระในการปั้นรูปเดี่ยวและเพิ่มทักษะให้เด็กในช่วงต่อมาเรื่องราวที่กำหนด มุ่งให้เด็กรู้จักการนำสิ่งต่าง ๆ ที่ปั้นขึ้นมารวมกลุ่มเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ให้ปั้นรูปสัมพันธ์เดียวกัน แต่มีขนาดแตกต่างกันมาจัดรวมกันเป็นกลุ่ม ผู้สอนกำหนดหัวข้องานปั้นอย่างกว้าง ๆ ตัวอย่าง เช่น ให้ปั้นฝูงสัตว์ที่นักเรียนชอบ ปั้นผลไม้ ฯลฯ

การจัดกิจกรรมการปั้น เด็กในระดับนี้สามารถเริ่มเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้นกิจกรรมที่จัดขึ้นควรให้เด็กได้มีโอกาสในการร่วมกันนำผลงานของแต่ละคนมาจัดเป็นเรื่องเดียวกัน

อายุ 6 ปี เนื่องจากเด็กได้ผ่านทักษะการปั้นรูปแบบที่ซ้ำ ๆ กันมาแล้ว ในช่วงนี้ผู้สอนควรเพิ่มเทคนิควิธีการ ตลอดจนเรื่องราวอันเกิดจากตัวเด็กเอง อาทิ ผู้สอนควรจัดให้มีการอภิปราย การเลือกหัวข้อเรื่อง และการค้นพบเทคนิคของแต่ละคน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นุชจณี อุทอง (2565) ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการฉีก และการปะ ผลการวิจัยชั้นเรียนพบว่า พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมการฉีกและการปะ โดยภาพรวมมีร้อยละความก้าวหน้าของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกคน และเมื่อเปรียบเทียบทั้งชั้นเรียน พบว่า ร้อยละความก้าวหน้าทั้งชั้นเรียนเท่ากับ 27.2

กิตติยา แก้วขอมดีและสุกัญญา จันทร์มาศ (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการจัดกิจกรรมการปั้นแปงโดว์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1/2 โรงเรียนเกษมพิทยา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแปงโดว์เพื่อส่งเสริมทาง

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแปงโดว์เพื่อส่งเสริมทางพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไข่มุก พงศ์สถาพร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การนำเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการปั้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูปฐมวัยมีแนวโน้มในการจัดกิจกรรมการปั้นสำหรับเด็กปฐมวัยในอนาคตมากที่สุด โดยสนใจการจัดกิจกรรมการปั้นที่แปลกใหม่ ผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการมีความคิดเห็นว่า ควรจะบูรณาการกิจกรรมการปั้นเข้ากับวิชาอื่น ๆ หรือกิจกรรมประกอบอาหารและจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้วิธีการสร้างวัสดุในงานปั้นด้วยตนเอง ผลการสังเกตเพิ่มเติม พบว่า วิธีที่ครูสอนมีผลต่อความสนใจของเด็กเป็นอย่างมาก 2) แนวทางในการจัดกิจกรรมการปั้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถนำเสนอได้ 3 แนวทาง คือ ก) การจัดกิจกรรมการปั้นโดยบูรณาการระหว่างชีวิตประจำวันและวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ภาษาและดนตรี เป็นต้น ข) การจัดกิจกรรมการสร้างวัสดุสำหรับงานปั้นด้วยตนเอง ค) การจัดกิจกรรมการปั้นโดยใช้วัสดุที่สามารถรับประทานได้ ภายใต้องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมทั้ง 5 ด้านที่สอดคล้องกัน คือ วัตถุประสงค์ ลักษณะของกิจกรรมการปั้น วิธีการสอน สื่อและวัสดุและการประเมินผล

พีไลวรรณ ธรรมรังสี (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปั้นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.29 / 87.35 ทักษะการปั้นของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์มีค่าสูงขึ้นตามลำดับ และทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศราศรัย วงษ์สุวรรณ (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 74.38/78.19 และความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

งานวิจัยในต่างประเทศ

เพนนิ่งตัน (Pennington, 2002 : 31) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความแตกต่างของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ของเด็กปฐมวัยที่มีเพศต่างกันในเวอร์จิเนียตะวันตก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เด็กชาย 21 คน เด็กหญิง 16 คน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ของเด็กชายและหญิงในวัยอนุบาล ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แมคคาฟี, และลีอง (Mcafee, O&D Leong, 2004) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการเล่นทางการศึกษาที่มีต่อทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กอายุ 4 – 6 ปี ในประเทศอิหร่านจำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเล่นทางการศึกษา มีผลต่อพัฒนาการทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กความสัมพันธ์ระหว่างมือซ้ายและขวา การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา รวมทั้งความรวดเร็วและคล่องแคล่วในการใช้มือ

วินสลอร์ และคณะ (Winslow. B, 2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมทักษะการเขียนลายมือเพื่อเสริมสร้างทักษะกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยในศูนย์การ

เตรียมความพร้อมเฮดสตาร์ท (Head Start) ในชนบทแห่งหนึ่ง เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมดังกล่าว 4 ช่วง ช่วงละ 5 – 10 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 16 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมให้ทำการฝึกกิจกรรมตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก (Fine Manual Control and Manual Coordination) ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพิ่มสูงกว่าคะแนนของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมทักษะการเขียนลายมือ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฝึกให้ติดกระดุม การปั้นดินน้ำมัน การระบายสี การร้อยลูกปัด การปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียน การเล่นเกมกิจกรรมกลางแจ้ง ซึ่งเด็กปฐมวัยที่ได้รับการกิจกรรมดังกล่าวมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ภาควิชาความสามารถใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สร้างสรรค์ สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 - 1/2 ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 จำนวน 24 คน ชั้นอนุบาลปีที่
1/2 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 47 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลางและอ่อน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยค้างนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ จำนวน 23 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลาง
และอ่อน) ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ

มัดเล็ก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรม
สร้างสรรค์
2. ศึกษาคู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับจุดหมายของหลักสูตร
คุณลักษณะตามวัย ระยะเวลา สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการของ
เด็กปฐมวัย วิเคราะห์รายละเอียดและสาระการเรียนรู้ เอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาตัวอย่างแผนจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ศึกษาแผนการจัด
ประสบการณ์ของชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์

4. สร้างแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ จำนวน 6 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดประสบการณ์ การวัดและการประเมินผล การจัดประสบการณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ชั้นวิเคราะห์หลักสูตร โดยร่วมวิเคราะห์หลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

4.2 ชั้นวางแผนการจัดการเรียนรู้ (Plan) จัดทำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

- 1) ชื่อแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 2) ชื่อหน่วยการเรียนรู้
- 3) ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สาระการเรียนรู้
 - สาระที่ควรรู้
 - ประสบการณ์สำคัญ
- 6) กิจกรรมการเรียนการสอน
 - ชี้นำ
 - ดำเนินกิจกรรม
 - สรุป
- 7) สื่อการเรียนรู้
- 8) การวัดและประเมินผล
- 9) บันทึกหลังการจัดกิจกรรม

4.3 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม	โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ
กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู	โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

5. นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม โดยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ ความสอดคล้องของเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล รวมถึงการใช้สำนวนภาษาที่เหมาะสม แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามเกณฑ์ของ (วรรณิ์ แกมเกตุ, 2555) คือค่าความสอดคล้องต้องมากกว่า 0.5 (IOC > 0.5) จึงจะ

สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1, 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้จริง

0 = ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้

-1 = แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้

โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และแต่ละข้อได้ค่าดัชนี IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานวิจัยได้

7. นำแผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้นไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 24 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้

8. นำแผนการจัดประสบการณ์ซึ่งได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

2. พัฒนาแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติจริง โดยมีเกณฑ์ประเมินตามแนวทาง Scoring Rubric ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพิจารณาปรับเวลา กิจกรรมการวัดและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กอนุบาลปีที่ 1 และกำหนดเกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ใน 6 กิจกรรม ตามตารางที่ 3.1 – 3.2 ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม	โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ
กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู	โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
ใน 6 กิจกรรม

กิจกรรม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. รูปทรง มหัศจรรย์	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน รูป○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน รูป○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน รูป○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน รูป○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน รูป○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที
2. หอนน้อย น่ารัก	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหอน ตามขนาดได้ 5 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหอน ตามขนาดได้ 4 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหอน ตามขนาดได้ 3 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหอน ตามขนาดได้ 2 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหอน ตามขนาดได้ 1 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด
3. ผักพิเศษ	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 5 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 4 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 3 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 2 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 1 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด
4. ผลไม้ที่มี ประโยชน์	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 5 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 4 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 3 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 2 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 1 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กิจกรรม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
5. บ้านน้อยหลังงาม	จัดแยกสิ่งของภายในบ้านที่กำหนดได้ 5 ประเภท ตามเวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของภายในบ้านที่กำหนดได้ 4 ประเภท ตามเวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของภายในบ้านที่กำหนดได้ 3 ประเภท ตามเวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของภายในบ้านที่กำหนดได้ 2 ประเภท ตามเวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของภายในบ้านที่กำหนดได้ 1 ประเภท ตามเวลาที่กำหนด
6. เครื่องประดับของหนู	ร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้ 5 เส้น ตามเวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้ 4 เส้น ตามเวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้ 3 เส้น ตามเวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้ 2 เส้น ตามเวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัดตามที่กำหนดได้ 1 เส้น ตามเวลาที่กำหนด

ตารางที่ 3.2 แสดงระดับความสามารถของกล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในแต่ละกิจกรรม

เกณฑ์	ระดับ
5	ดีเยี่ยม
4	ดี
3	ปานกลาง
2	ผ่าน
1	ปรับปรุง

3. นำแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อเล็กที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือความสอดคล้องของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล รวมถึงการใช้สำนวนภาษาเหมาะสม แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตามเกณฑ์ของ (วรณีย์ แกมเกตุ, 2555) คือค่าความสอดคล้องต้องมากกว่า 0.5 ($IOC > 0.5$) จึงจะสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1, 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อเล็กสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้จริง

0 = ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อเล็กสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้

-1 = แน่ใจว่าแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็กไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้

โดยใช้แบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และแต่ละข้อได้ค่าดัชนี IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในงานวิจัยได้

4. นำแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำแผนการประสพการณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (วรรรณี เกมเกตุ, 2555) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แบบการวิจัย

กลุ่ม	ทดลอง	ทดสอบหลังการทดลอง
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T₁ หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 23 คน ในเวลาเรียนปกติใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 30 นาที รวม 35 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

2. เมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถหลังการทดลอง (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. ตรวจสอบผลความสามารถ โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดประสพการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 30 นาทีรวม 35 คาบ

2. นำแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กทดสอบนักเรียน

3. นำผลที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมาวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ผลจากแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของนักเรียน มาหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มารวบรวม สรุปผลและนำเสนอ ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติพื้นฐานการวิจัย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา โดยใช้สูตร ดังนี้ (กัญจนา ลินทรตันศิริ กุล 2553 : 9 – 53)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (สรชัย พิศาลบุตร และคณะ 2554: 4 – 15) ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนของสิ่งที่สนใจศึกษา}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1 – 4.6

ตารางที่ 4.1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 1 รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	8	34.78
ดี	11	47.83
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 1 รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น ระดับดี ร้อยละ 47.43 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 34.78 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุป อยู่ในระดับดี และดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.61

ตารางที่ 4.2 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 2 หนอนน้อยน่ารัก โดยกิจกรรมปั้น

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	5	21.74
ดี	14	60.87
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.2 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 2 หนอนน้อยน่ารัก โดยกิจกรรมปั้น ระดับ ดี ร้อยละ 60.87 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 21.74 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุป อยู่ในระดับดี และดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.61

ตารางที่ 4.3 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 3 ผักวิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	10	43.47
ดี	11	47.83
ปานกลาง	2	8.70
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.3 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 3 ผักวิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี ระดับ ดี ร้อยละ 47.83 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 43.47 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 8.70 สรุป อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 91.30

ตารางที่ 4.4 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 4 ผลไม้ที่มีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสี

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	12	52.17
ดี	9	39.13
ปานกลาง	2	8.70
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.4 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 4 ผลไม้ที่มีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสีระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 52.17 รองลงมา ระดับ ดี ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 8.70 สรุป อยู่ในระดับ ดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 91.30

ตารางที่ 4.5 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 5 บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	9	39.13
ดี	11	47.83
ปานกลาง	3	13.04
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.5 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 5 บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ ระดับ ดี ร้อยละ 47.83 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 13.04 สรุป อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 86.96

ตารางที่ 4.6 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 6 เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	9	39.13
ดี	10	43.47
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	-
ปรับปรุง	-	-

จากตารางที่ 4.6 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 6 เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัดระดับดี ร้อยละ 43.47 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุป อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.60

ตารางที่ 4.7 สรุปความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1

กิจกรรมสร้างสรรค์	ความสามารถของกล้ามเนื้อเล็ก			อันดับ
	ร้อยละ/จำนวน			
1. กิจกรรมรูปทรงมหัศจรรย์ (กิจกรรมปั้น)	34.78 (8)	47.48 (11)	17.39 (4)	3
2. กิจกรรมหนอนน้อยน่ารัก (กิจกรรมปั้น)	21.74 (5)	60.87 (14)	17.39 (4)	
3. กิจกรรมผักพิเศษ (กิจกรรมระบายสี)	43.47 (10)	47.83 (11)	8.70 (2)	1
4. กิจกรรมผลไม้ที่มีประโยชน์ (กิจกรรมระบายสี)	52.17 (12)	39.13 (9)	8.70 (2)	
5. กิจกรรมบ้านน้อยหลังงาม (กิจกรรมจัดแยกสิ่งของ)	39.13 (9)	47.83 (11)	13.04 (3)	2
6. กิจกรรมเครื่องประดับของหนู (กิจกรรมร้อยลูกปัด)	39.13 (9)	43.47 (10)	17.39 (4)	

จากการจัดกิจกรรมจำนวน 6 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์ (กิจกรรมปั้น) กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก (กิจกรรมปั้น) กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ (กิจกรรมระบายสี)

กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์ (กิจกรรมระบายสี) กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม (กิจกรรมจัดแยกสิ่งของ) กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู (กิจกรรมร้อยลูกปัด) พบว่า ระดับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยการใช้กิจกรรมระบายสี คิดเป็นร้อยละ 52.17 และ 43.47 ตามลำดับ สำหรับกิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กรองลงมา คือ กิจกรรมจัดแยกสิ่งของ คิดเป็นร้อยละ 39.13 กิจกรรมร้อยลูกปัด คิดเป็นร้อยละ 39.13 และกิจกรรมปั้น คิดเป็นร้อยละ 34.75 และ 21.74 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมระบายสี ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 เป็นการวิจัยประเภททดลองโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม (Cluster Sampling) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนโรงเรียนวังจันทน์คอนแวนท์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์ และ 2) แบบประเมินความสามารถ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ผู้วิจัยขอเสนอและอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้
ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยรวมทุกกิจกรรมอยู่ในระดับดี 80 %

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้
ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยรวม ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับดี 80 % เนื่องจากเหตุผลต่อไปนี้

1. หลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยการปั้น การระบายสี การจัดแยกสิ่งของ และการร้อยลูกปัดพบว่า กิจกรรมการระบายสีส่งผลต่อการพัฒนาระดับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนต้องใช้กล้ามเนื้อเล็กในการจับดินสอสีเพื่อระบาย ใช้นิ้วมือ มือและแขนเคลื่อนไหวระหว่างระบายสีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจและเพลิดเพลินต่อการระบายสีรูปภาพผักและผลไม้ สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ (1950) ที่กล่าวว่า ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อย ๆ และต่อเนื่องกัน จัดกิจกรรมจากสิ่งที่ย่างไปหายาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ให้มีการเรียงลำดับก่อนหลัง ให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด ส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำและปฏิบัติจริงกับสื่อ อุปกรณ์ ทำให้เด็กเข้าใจ และรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดเข้าด้วยกัน (เจษฎา มีสาระภี, 2559) โดยการลงมือกระทำกับสิ่งของจริง และกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัด เป็นกิจกรรมที่ต้องสัมผัสด้วยมือของเด็กเอง ซึ่งในขณะที่เด็กทำกิจกรรม เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ Mayesky (1998) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้จากการกระทำกับสื่อวัสดุด้วยตนเอง กิจกรรมดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กนับได้ว่าเป็นสื่อที่สำคัญอีก

ประการหนึ่งที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย และครูคอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา ในระหว่างการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล จึงส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมัดเล็กที่สูงขึ้น ทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัด เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้ จากการจัดกิจกรรมให้เด็กนั้นในช่วงสัปดาห์แรกเด็กบางคนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงาน ยังไม่มีทักษะวิธีการปฏิบัติ ทำชิ้นงานของตนเองเพื่อให้ชิ้นงานของตนเองออกมาสวยงาม และยังคงควบคุมกล้ามเนื้อมัดเล็กในการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัดยังไม่ค่อยดี แต่จากการจัดกิจกรรมไปได้ระยะหนึ่ง เด็กเริ่มมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กเพิ่มมากยิ่งขึ้น สามารถควบคุมทิศทางของมือได้ไปในทางที่ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัด สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กปฐมวัยได้ เด็กปฐมวัยได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กมีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติยา แก้วขอมดีและสุกัญญา จันทรมาศ (2557) ศึกษาผลการวิจัย เรื่องการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาล ชั้นปีที่ 1/2 โรงเรียนเกษมพิทยา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และพิไลวรรณ ธรรมรังสี (2557) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปั้นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.29 / 87.35 ทักษะการปั้นของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์มีค่าสูงขึ้นตามลำดับ และทักษะการใช้กล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ก่อนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมโดยละเอียด การเตรียมสื่อประกอบการจัดประสบการณ์ อุปกรณ์เพียงพอต่อเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้การจัดประสบการณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1.2. ครูควรเดินดู ดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำเมื่อเด็กต้องการ และกล่าวคำชมเชย เพื่อให้เด็กมีกำลังใจและความมั่นใจในการทำกิจกรรม ไม่ตำหนิเด็กที่ทำไม่ทันหรือไม่สวย

1.3. ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม

1.4. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วครูผู้สอนควรแนะนำให้เด็กนักเรียนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดบริเวณที่ตนเองทำให้เรียบร้อย เก็บของเข้าที่

1.5. หากสามารถเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถเด็กจะเป็นการดีเพราะจะทำให้ผู้ปกครองช่วยครูในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของลูกตัวเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กระดับอนุบาลว่าในช่วงอายุ
ไหนมีพัฒนาการเป็นอย่างไร

2.2. ควรมีการศึกษาและวิจัยผลของการจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์ ทั้งกลุ่มและ
รายบุคคล ที่มีผลต่อการพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2.3. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่

2.4. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่สามารถพัฒนาทักษะในด้าน ภาษา
ทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์ ทักษะการสังเกต เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2560). **สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- (2561). **รายงานการประเมินการศึกษาระดับปฐมวัย**. กรุงเทพฯ
- กฤษณา รักรุข. (2560). **การพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Gesell เพื่อ พัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนระดับปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- กุลเดช วิทยลาภาและคณะ. (2559). **การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยใช้กิจกรรมทำขนมไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). **การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย**. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กองแพง ทองเหลือง. (2555). **การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์**. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวัญใจ เมืองโคตร. (2555). **ผลการจัดกิจกรรมศิลปะแบบสื่อผสมที่มีต่อความพร้อมด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- คำวัง สมสุวรรณ. (2551). **การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยจัดกิจกรรมการปั้นดิน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจษฎา มีสาระภี. (2559). **ศึกษาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์**. ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ขางตาครู้สคอนแวนท์. (2562). **หลักสูตรปฐมวัยโรงเรียนขางตาครู้สคอนแวนท์**. กรุงเทพฯ
- ญาณิศา บุญพิมพ์. (2552). **การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นุชจณี อุ่ทอง. (2565). **การส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการฉีก และการปะ**. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 2 15 มีนาคม 2565.

- บุญธรรม โสภกา. (2556). การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นเพื่อพัฒนา
ความสัมพันธ์กล้ามเนื้อมือกับตาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ.
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุบผา มณีกุล. (2561). ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ (รายงานผลการวิจัย). อดิเรก:
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์อุดรดิตถ์).
- บุศกร บัวพุ่ม. (2556). การพัฒนากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติเพื่อส่งเสริมทักษะ
พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- แปลน พอร์ คิตส์. (2557). หนังสือเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เฮลโลคิตส์
- ผกาภานต์ น้อยเนียม. (2556). ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4-5 ปี ที่ได้รับ
การจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรารวรรณ โฝงสูงเนิน. (2562). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์ : การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุนาม. ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (การวิจัยและประเมินผล
ทางการศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พีไลวรรณ ธรรมรังษี. (2557) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การปั้นผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อ
พัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ลพบุรี.
- พรพิไล เลิศวิชา. (2555). แผนการสอนปฐมวัย Best Practices แผนการสอนที่สอดคล้องกับ
พัฒนาการทางสมองของเด็ก. เชียงใหม่: บริษัทธารปัญญา จำกัด.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2558). การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- รวีพร ผาด่าน. (2557). ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะ เศษวัสดุ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เลิศ อานันทนงะ. (2555). การศึกษาปฐมวัยบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
สวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา. ลาดพร้าว.
- วณิชชา สิทธิพล. (2557). การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัด
กิจกรรมการทำเครื่องตีสมุนไพรร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาการ
ทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิดา พलयานอก. (2555). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการใช้
กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ระหว่างการจัดประสบการณ์ศิลปะ
สร้างสรรค์กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สายพิน มະโนรัตน์. (2559). การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ. ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 2 “การวิจัย 4.0 เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” วันที่ 26 - 27 กรกฎาคม 2560. หน้า 834-840.
- สาธิตา คงบุญ และนิത്യ บุษงามงคล. (2550). ผลการใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กการประสานงานระหว่างมือและตา และความสามารถด้านการเขียนลีลาเส้น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 1 (1), 197-208.
- สุปราณี งามหลอด. (2557). ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะการปั้นที่มีต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสาวภาค จันทร์ทิพย์. (2556). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะ การปั้นดินน้ำมันแบบธรรมชาติเน้นการใช้คำถามที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมกลุ่มของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ส่งศักดิ์ ปัญญาจิระ (2553) . ผลการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วของมือในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศราศรัย วงษ์สุวรรณ. (2557) การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อาทิตยา วงศ์มณี (2553). ผลของการจัดกิจกรรมการปั้นที่มีต่อทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 8 (4), 94 – 100.
- Fisher, C.J. & Terry, C.A. (1997). *Children’s language and the language arts : A literature based approach*. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Freud, Sigmund. (1949). *An outline of Psychoanalysis*. New York : W.W.
- Gesell, A. (1940). *The First Five Years of Life: A Guide to the Study of the Preschool Child*. New York: Harper.
- Golomb, Ce. (1973). *Children’s representation of the human figure: The effects of models, media, and instruction*. Genetic Psychology Monographs. 87 : 197-251.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Mayesky. M. and others. (1998). *Creative Activities for Young Children*. New York: Penington, K.R. (2002). *Gender Differenced in Gross and Fine Motor Abilities in Preschoolaged Children in West Virginia*. Health Scienced’s Human Development.
- Mcafee, O. and D.Leong. (2004). *Assessing and guiding young children’s development and learning*. Toronto : Allyn and Bacon.

Schirmacher, R. (1998). **Art and Creative Development for Young Children.**

New York : Delmar.

Tyler, R.W. (1950). **Basic principles of curriculum and instruction.** Chicago :

University of Chicago Press

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. จิตตวิสุทธิ์ วิมุตปัญญา
2. นางกรภิรมณ์ พุกษา
3. นางสาวประทุม บุญเขียน

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/ ๔๙๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวสุกรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา

ด้วยนางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑" โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด	กรรมการที่ปรึกษา
- คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็น

ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพ และเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบ มาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0๙๑-๐๙๕๕๐๗๒๕

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/ ๔๙๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวสุกรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวกรภรณ์ พุกษา

ด้วยนางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑" โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด	กรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็น

ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพ และเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบ มาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0๙๑-๐๙๕๐๗๒๕

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/ ๔๙๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทวีบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวประทุม บุญเขียน

ด้วยนางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑" โดยมี คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพ และเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0๙๑-๐๙๕๐๗๒๕

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1

สาระการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

หน่วย รูปทรงมหัศจรรย์

ชั้น อนุบาลปีที่ 1

ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตได้ 5 แบบ ตามเวลาที่กำหนด

3. สาระสำคัญ

รูปทรงเรขาคณิต มีหลากหลายรูปทรง เช่น วงกลม สี่เหลี่ยม รูปทรงกลมไม่มีมุมแต่สี่เหลี่ยมมีมุม 4 มุม

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ 1 สอนรูปทรง ○

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง *รูปทรงแสนกล* พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง
2. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในเพลง โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - วงกลมมีลักษณะอย่างไร
3. เด็กบอกชื่อสิ่งของที่ครูเตรียมมา มีรูปร่าง ○
4. เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่ได้รู้จักและมีลักษณะเหมือนวงกลม
5. เด็กเคลื่อนไหวโดยเดินตามเส้นรอบรูป ○
6. แบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้หาของที่มีรูปร่าง ○ ให้ได้มากที่สุด
7. เด็กๆ บอกเล่าความรู้สึกในการทำกิจกรรม

คาบที่ 2 สอนรูปทรง □

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง *รูปทรงแสนกล* พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง
2. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในเพลง โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - สี่เหลี่ยมมีลักษณะอย่างไร
3. เด็กบอกชื่อสิ่งของที่ครูเตรียมมา มีรูปร่าง □
4. เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่ได้รู้จักและมีลักษณะเหมือนสี่เหลี่ยม
5. เด็กเคลื่อนไหวโดยเดินตามเส้นรอบรูป □
6. แบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้หาของที่มีรูปร่าง □ ให้ได้มากที่สุด
7. เด็กๆ บอกเล่าความรู้สึกในการทำกิจกรรม

คาบที่ 3 ปฏิบัติรูปทรง ○ ขนาดต่างๆ (แบ่งกลุ่ม)

1. ครูแนะนำกิจกรรมปั้นรูปทรงกลมและสาธิตวิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กดู
2. ครูแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ให้แต่ละกลุ่มปั้นดินน้ำมันเป็นรูปทรงกลม ขนาดเล็กและขนาดใหญ่
3. ครูให้เด็กอาสาสมัครออกมาบอกเล่าถึงกิจกรรมที่ตนเองปฏิบัติ

คาบที่ 4 ปฏิบัติรูปทรง ขนาดต่างๆ (แบ่งกลุ่ม)

1. ครูแนะนำกิจกรรมปั้นรูปทรงสี่เหลี่ยมและสาธิตวิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กดู
2. ครูแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน ให้แต่ละกลุ่มปั้นดินน้ำมันเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม ขนาดเล็กและขนาดใหญ่
3. ครูให้เด็กอาสาสมัครออกมาบอกเล่าถึงกิจกรรมที่ตนเองปฏิบัติ

คาบที่ 5 ปฏิบัติรูปทรง ขนาดต่างๆ (งานเดี่ยว)

1. ครูแจกอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้เด็กทุกคน
2. ครูให้เด็กปั้นดินน้ำมันเป็นรูปทรงกลม และรูปทรงสี่เหลี่ยม และนำผลงานมาวางบนแผ่นรองปั้น
3. ครูให้เด็กอาสาสมัครออกมาบอกเล่าถึงกิจกรรมที่ตนเองปฏิบัติ
4. เด็กๆ ช่วยกันเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ และทำความสะอาดโต๊ะกิจกรรม

คาบที่ 6 ปฏิบัติรูปทรง ขนาดต่างๆ (งานเดี่ยว ทดสอบ)

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็ก จากนั้นให้เด็ก ๆ ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปทรงที่กำหนด โดยมีเงื่อนไข ดังนี้
 - ปั้นดินน้ำมันเป็นรูป ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที
 - รูป ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที
2. ครูสังเกตพฤติกรรมการปั้นของเด็ก และบันทึกเวลาที่เด็กแต่ละคนทำชิ้นงานเสร็จ

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้ล้ามเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตผลงานของเด็ก

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. เพลง รูปทรงแสนกล
2. สิ่งของที่เป็น
3. ดินน้ำมัน
4. แผ่นรองปั้น

7. การวัดประเมินผล

เกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 1

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
1. รูปทรง มหัศจรรย์	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิตตามที่ กำหนดได้ ครบถ้วน ○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน ○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน ○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน ○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปทรง เรขาคณิต ตามที่กำหนด ได้ครบถ้วน ○ ขนาด ใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายใน เวลา 5 นาที

8. ภาคผนวก

เพลง รูปทรงแสนกล

(กัมปนาท โนนศรี)

มาพวกเรามาเถอะ
สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม

มารู้จักรูปทรงแสนกล
วงรีนำชม รูปหัวใจ รูปดาว

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2

สาระการเรียนรู้ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

หน่วย หนอนน้อยน่ารัก

ชั้น อนุบาลปีที่ 1

ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ 2.2 ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ปั้นดินน้ำมันตามรูปหนอนตามขนาดได้ 5 ตัว ตามเวลาที่กำหนด

3. สาระสำคัญ

แมลงเป็นสัตว์ตัวเล็ก มีหลายชนิด เช่น ผีเสื้อ แมลงปอ มด ยุง เป็นต้น ทำให้ต้องมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน เพื่อบ่งบอกลักษณะของตัวแมลง

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คาบที่ 1

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อมร่างกาย โดยให้ยืนและขยับตัวไปมาอยู่กับที่อย่างอิสระตามจังหวะที่ครูกำหนด

2. ครูแนะนำเพลง หนอนผีเสื้อ พร้อมเปิดเพลงให้เด็กฟัง 2 – 3 รอบ และให้เด็กคิดทำประกอบอย่างอิสระ

3. ครูถามคำถามเด็ก ดังนี้

- เด็กๆ เคยเห็นหนอนหรือไม่
- หนอนที่เด็ก ๆ เคยเห็นมีหน้าตาเป็นอย่างไร

4. ครูนำภาพหนอนให้เด็ก ๆ ดู แล้วพุดคุยถึงลักษณะของหนอน

5. ครูให้เด็กนั่งพักในท่าที่สบาย แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรร่าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 2

1. ครูเปิดเพลง หนอนผีเสื้อ ให้เด็กฟัง และให้เด็กคิดทำประกอบอย่างอิสระ

2. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคน จากนั้นให้เด็กแต่ละคนปั้นดินน้ำมันเป็นทรงกลมจำนวน 5 ชิ้นและนำมาประกอบกันเป็นตัวหนอน จำนวน 1 ตัว

3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และนั่งพักในท่าที่สบาย แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรร่าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 3

1. ครูพุดคุยกับเด็ก ๆ ถึงกิจกรรมในคาบก่อน จากนั้นทำกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดยให้เด็ก กำมือและแบมือ 5 ครั้ง

2. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคน จากนั้นให้เด็กแต่ละคนปั้นดินน้ำมันเป็นทรงกลมจำนวน 10 ชิ้นและนำมาประกอบกันเป็นตัวหนอน จำนวน 2 ตัว

3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และนั่งพักในท่าที่สบาย แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 4

1. ครูทำกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดยให้เด็กพูดคำคล้องจอง “หนอนน้อย” ตามครู

2. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคน จากนั้นให้เด็กแต่ละคนปั้นดินน้ำมันเป็นทรงกลมจำนวน 15 ชิ้น และนำมาประกอบกันเป็นตัวหนอน จำนวน 3 ตัว

3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และนั่งพักในท่าที่สบาย แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 5

1. ครูทำกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดยให้เด็กพูดคำคล้องจอง “หนอนน้อย” ตามครู

2. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคน จากนั้นให้เด็กแต่ละคนปั้นดินน้ำมันเป็นทรงกลมจำนวน 20 ชิ้น และนำมาประกอบกันเป็นตัวหนอน จำนวน 4 ตัว

3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ และนั่งพักในท่าที่สบาย แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 6

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็ก จากนั้นให้เด็ก ๆ ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปทรงที่กำหนด โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- ปั้นดินน้ำมันเป็นทรงกลมจำนวน 25 ชิ้น และนำมาประกอบกันเป็นตัวหนอน จำนวน 5 ตัว ภายในเวลา 20 นาที

2. ครูสังเกตพฤติกรรมการปั้นของเด็ก และบันทึกเวลาที่เด็กแต่ละคนทำชิ้นงานเสร็จ

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตผลงานของเด็ก

เกณฑ์การวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 2

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
2. หนอนน้อย น่ารัก	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหนอน ตามขนาดได้ 5 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหนอน ตามขนาดได้ 4 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหนอน ตามขนาดได้ 3 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหนอน ตามขนาดได้ 2 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ปั้นดินน้ำมัน ตามรูปหนอน ตามขนาดได้ 1 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. เพลง หนอนผีเสื้อ
2. ดินน้ำมัน
3. แผ่นรองปั้น
4. คำคล้องจองเรื่อง หนอน

7. ภาคผนวก

เพลง หนอนผีเสื้อ

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ตัวม ๆ เตี้ยม ๆ ออกมาจากไข่ เจ้าหนอนตัวใหญ่ลูกใครกันหนอ กระจิบ ๆ ไป
กระจิบ ๆ มา กัด ๆ กิน ๆ อิ่มแล้วก็นอน แล้วเจ้าหนอน ก็ชักใยหุ้มตัว กระจิบ ๆ ๆ ๆ
แขวนหัวจับกิ่ง
นอนนิ่งนาน ๆ วันและคืนเวียนผ่าน หนอนนอนหลับสบาย เจ้าจะเป็นดักแด้ มีแต่เยื่อใยหุ้มห่อคงได้
เวลา แล้วหนอนดักแด้ก็ เปลี่ยนแปลงกาย ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลัน ลา ๆ กลายเป็นผีเสื้อตัวใหญ่ บิน
ไป ๆ บินมา บินชมดอกไม้มานานา ผีเสื้อเจ้าเจ้าสวยจังเลย ลัน ลัน ลา ลัน ลัน ลา ๆ

คำคล้องจองเรื่อง หนอน

เจ้าไข่ใบนี้	เป็นไข่ผีเสื้อ
ฟุ้งแล้วเหลือเชื้อ	กลายเป็นตัวหนอน
ร้อนเร่สัญจร	เกาะกินใบไม้
แต่พอนานวัน	ฉันก็เปลี่ยนไป
มีเยื่อมีใย	มาห่อหุ้มฉัน
เขาเรียกดักแด้	นอนแน่นิ่งพลัน
อีกไม่กี่วัน	กลายเป็นผีเสื้อ

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 3

สาระการเรียนรู้ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

หน่วย ผักพิเศษ

ชั้น อนุบาลปีที่ 1

ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ 2.2 ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด

3. สาระสำคัญ

ผัก มีหลายชนิด มีลักษณะรูปร่าง ขนาด และสีต่างกัน ผักมีประโยชน์ต่อร่างกาย ช่วยสร้างภูมิต้านโรค ให้ผิวพรรณดี และช่วยให้ขับถ่ายคล่อง ดังนั้นเราควรรับประทานผักเป็นประจำ และควรล้างผักก่อนรับประทานให้สะอาด

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คาบที่ 1

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อมร่างกาย โดยให้ยืนและขยับตัวไปมาอยู่กับที่อย่างอิสระตามจังหวะที่ครูกำหนด

2. ครูแนะนำเพลง *กินผักกันเถอะเรา* พร้อมเปิดเพลงให้เด็กฟัง และให้เด็กคิดท่าประกอบอย่างอิสระ ทำซ้ำอีก 1 – 2 รอบ

3. ครูให้เด็กดูภาพผัก จากนั้นชวนเด็กสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้
- เด็ก ๆ เห็นภาพผักอะไรบ้าง
 - ผักแต่ละชนิดมีชื่อว่าอะไร

4. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้เด็กฟังว่า ผักมีมากมายหลายชนิด มีชื่อเรียกต่าง ๆ เช่น กะหล่ำปลี แครอท มะเขือเทศ ฟักทอง บรอกโคลี เป็นต้น พร้อมกับนำบัตรภาพผักชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดู แล้วให้เด็กพูดชื่อผักตามครู

5. เด็กอาสาสมัครออกมาพูดชื่อผักที่ตนรู้จักคนละ 1 ชนิด ให้เพื่อนฟัง

6. ครูให้เด็กทบทวนกิจกรรมบอกชื่อผักพร้อมกันอีกครั้ง สนทนาจากภาพพร้อมบอกชื่อผัก

คาบที่ 2

1. ครูเปิดเพลง *กินผักกันเถอะเรา* ให้เด็กทำท่าทางประกอบเพลงอย่างอิสระ

2. ครูนำกะหล่ำปลีของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง

3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกละอย่างไร

คาบที่ 3

1. ครูเปิดเพลง *กินผักกันเถอะเรา* ให้เด็กฟังและให้เด็กคิดท่าประกอบอย่างอิสระ

2. ครูนำแครอทของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 4

1. ครูพูดคำคล้องจอง “ผัก” ให้เด็กพูดตาม
2. ครูนำผักทองของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 5

1. ครูพูดคำคล้องจอง “ผัก” ให้เด็กพูดตาม
2. ครูนำมะเขือเทศและบรอกโคลีของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 6

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็ก จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีภาพผัก โดยมีเงื่อนไข ดังนี้
 - เด็กระบายสีภาพผัก 5 ภาพ ภายในเวลา 25 นาที โดยระบายสีภาพอยู่ในกรอบได้อย่างคล่องแคล่ว เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผลงานสะอาด สวยงาม
2. ครูสังเกตพฤติกรรมการระบายสีของเด็ก และบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแต่ละคนทำชิ้นงานเสร็จ

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตผลงานของเด็ก

เกณฑ์การวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 3

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
3. ผักพิเศษ	ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 4 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 3 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 2 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 1 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. เพลง กินผักกันเถอะเรา
2. สีเทียน
3. ใบงานรูปผัก
4. ผักต่างๆ ที่เป็นของจริง เช่น กะหล่ำปลี แครอท ฟักทอง มะเขือเทศ บรอกโคลี

7. ภาคผนวก

เพลง กินผักกันเถอะเรา

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

กินผักกันเถอะเรา
คะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้ง โหระพา

บวบ ถั่วฝักยาว ผักกาดขาว แตงกวา
มะเขือเทศสีดา ฟักทอง กะหล่ำปลี

คำคล้องจอง ผัก

ผู้แต่ง : ว่าที่ ร.ต.หญิงปริญญาพัชร มิตรธา

ผักเอ๋ยผักสด	มีรสอร่อย
ได้กินบ่อยบ่อย	อร่อยถูกใจ
ใบเขียวขจี	มีสีหลากหลาย
วิตามินมากมาย	ร่างกายแข็งแรง

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 4

สาระการเรียนรู้ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

หน่วย ผลไม้ดีมีประโยชน์

ชั้น อนุบาลปีที่ 1

ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ 2.2 ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ระบายสีตามรูปผลไม้ที่กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด

3. สาระสำคัญ

ผลไม้มีมากมายหลายชนิด เช่น กัลยัย แดงโม แอปเปิล มะม่วง มะละกอ เป็นต้น ผลไม้แต่ละชนิดไม่เหมือนกัน บางชนิดรับประทานได้ทั้งผล บางชนิดรับประทานเปลือกไม่ได้

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คาบที่ 1

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อมโดยครูแนะนำเพลง *ผลไม้* พร้อมเปิดเพลงให้เด็กฟังและให้เด็กคิดทำประกอบอย่างอิสระ
2. ครูให้เด็กดูภาพผลไม้ จากนั้นชวนเด็กสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - เด็ก ๆ เห็นภาพผลไม้อะไรบ้าง
 - ผลไม้แต่ละชนิดมีชื่อว่าอะไร
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้เด็กฟังว่า ผลไม้มีมากมายหลายชนิด มีชื่อเรียกต่าง ๆ เช่น กัลยัย แดงโม ส้ม มะม่วง มะละกอ เป็นต้น พร้อมกับนำบัตรภาพผลไม้ชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กดู แล้วให้เด็กพูดชื่อผลไม้ตามครู
4. เด็กอาสาสมัครออกมาพูดชื่อผลไม้ที่ตนรู้จักคนละ 1 ชนิด ให้เพื่อนฟัง
5. ครูให้เด็กทบทวนกิจกรรมบอกชื่อผลไม้พร้อมกันอีกครั้ง สนทนาจากภาพพร้อมบอกชื่อผลไม้

คาบที่ 2

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อม จากนั้นครูเปิดเพลง *ผลไม้* และให้เด็กคิดทำประกอบอย่างอิสระ
2. ครูนำกล้วยของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 3

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อม โดยท่องคำคล้องจอง *ผลไม้* ตามครู และสนทนาถึงผลไม้ที่เด็ก ๆ รู้จัก
2. ครูนำแดงโมของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 4

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อม โดยท่องคำคล้องจอง *ผลไม้* ตามครู
2. ครูนำส้มของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 5

1. ครูให้เด็กเตรียมพร้อม โดยท่องคำคล้องจอง *ผลไม้* ตามครู
2. ครูนำมะม่วงและมะละกอ ของจริงมาให้เด็ก ๆ ดู จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีในใบงานให้เหมือนของจริง
3. ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ต่างๆเข้าที่ แล้วสนทนาซักถามว่าทำอะไรบ้าง และรู้สึกอย่างไร

คาบที่ 6

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็ก จากนั้นให้เด็ก ๆ ระบายสีภาพผลไม้ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้
 - เด็กเลือกระบายสีภาพผลไม้ 5 ภาพ ภายในเวลา 25 นาที โดยระบายสีภาพอยู่ในกรอบได้อย่างคล่องแคล่ว เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผลงานสะอาด สวยงาม
2. ครูสังเกตพฤติกรรมการระบายสีของเด็ก และบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแต่ละคนทำชิ้นงานเสร็จ

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตผลงานของเด็ก

เกณฑ์การวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 4

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
4. ผลไม้ที่มี ประโยชน์	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลา ที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 4 ภาพ ตามเวลา ที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 3 ภาพ ตามเวลา ที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 2 ภาพ ตามเวลา ที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 1 ภาพ ตามเวลา ที่กำหนด

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. เพลง *ผลไม้*
2. คำคล้องจอง *ผลไม้*
3. สีเทียน
4. ใบงานรูปผลไม้
5. ผลไม้ต่างๆ ที่เป็นของจริง เช่น กล้วย แตงโม ส้ม มะม่วง มะละกอ

7. ภาคผนวก

เพลง ผลไม้

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ฉันชอบผลไม้
ทั้งเงาะ มังคุด
ขนุน น้อยหน่า
มะม่วงใบใหญ่

กล้วยไข่ และละมุด
กลางสาด ลำไย
แตงโม แตงไทย
ฝรั่ง พุทรา

คำคล้องจอง ผลไม้

ผลไม้ของไทย
ทั้งหวาน ทั้งกรอบ
ฝรั่ง มังคุด
อีกทั้งน้อยหน่า

ใคร ใครก็ชอบ
ชอบกันนักหนา
ละมุด พุทรา
หนูจําว่าทาน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5

สาระการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

หน่วย บ้านน้อยหลังงาม

ชั้น อนุบาลปีที่ 1

ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ 2.2 ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาทักษะทางสติปัญญา เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ
2. ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ - ตาได้
3. พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย

3. สาระสำคัญ

ของใช้ภายในบ้านของเรา เช่น ไม้กวาด ไม้ถูพื้น ถังขยะ ที่ตักผง กระจะ หม้อหุงข้าว พัดลม เป็นต้น

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คาบที่ 1

1. ครูนำเด็กพูดคำคล้องจอง ของใช้ ให้เด็กฟังและพูดตามที่ละวรรคจนคล่อง 2 – 3 รอบ
2. ครูนำไม้กวาด ถังขยะ ที่ตักผง ให้เด็กดู และพูดชื่อตามครู และสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ครูเตรียมมา โดยใช้คำถาม ดังนี้
 - ของแต่ละอย่าง เรียกว่าอะไร ใช้ทำอะไร
 - เมื่อเด็ก ๆ ใช้สิ่งของเหล่านี้เสร็จแล้วควรทำอย่างไร
3. ครูให้เด็กให้เด็กช่วยกันคิดว่าพบเห็นของใช้อะไรในบ้านบ้าง แล้วออกมาบอกเล่าให้เพื่อนๆ ฟังที่หน้าชั้นเรียน
4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ของใช้ในบ้านควรใช้อย่างระมัดระวัง เมื่อใช้เสร็จควรเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
5. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับของใช้ในบ้าน

คาบที่ 2

1. ครูนำเด็กไปยังห้องสีอนุบาล
2. ครูสร้างข้อตกลงอย่างง่าย ๆ ในการเล่นห้องสี ดังนี้
 - รู้จักแบ่งปันกันเล่น
 - เมื่อเล่นเสร็จเก็บของเข้าที่

- เล่นของเล่นอย่างเบา ๆ
 - เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด (เสียงเคาะจังหวะ 2 ครั้ง) ให้เก็บของเล่นเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง
3. ครูแนะนำมุมห้องครัวและของใช้ในห้องครัว เช่น จาน ช้อนส้อม แก้วน้ำ กล่องทิชชู โตะ แก้วอะไหล่ กระทะ หม้อ เป็นต้น
 4. ครูจัดสถานการณ์ ให้เด็ก ๆ จำแนกของใช้ในครัวจากตะกร้าไปวางยังมุมห้องครัว
 5. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา ถึงกิจกรรมที่ปฏิบัติ

คาบที่ 3

1. ครูแนะนำเกม *จับคู่ภาพเหมือนของใช้ในบ้าน* โดยให้ดูภาพที่สมบูรณ์และสนทนาจากภาพ
2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม *จับคู่ภาพเหมือนของใช้ในบ้าน* โดยให้เด็กมีส่วนร่วมด้วย
3. ครูแบ่งกลุ่มเด็ก กลุ่มละ 2 – 3 คน โดยให้เด็กเลือกเองหรือตามความเหมาะสมและสร้างข้อตกลงในการเล่นอย่างง่าย ๆ เช่น
 - รู้จักแบ่งปันกันเล่น
 - เมื่อเล่นเสร็จเก็บของเข้าที่
 - เล่นของเล่นอย่างเบา ๆ
 - เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด (เสียงเคาะจังหวะ 2 ครั้ง) ให้เก็บของเล่นเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง
4. ครูให้เด็กกลุ่มแรกเล่นเกม *จับคู่ภาพเหมือนของใช้ในบ้าน* กลุ่มที่เหลือเล่นเกมที่เคยเล่นมาแล้ว เล่นเสร็จให้หมุนเวียนกันเล่นจนครบทุกเกม เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เก็บเกมเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง
5. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้เล่น ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่ชอบเพราะเหตุใด

คาบที่ 4

1. ครูแนะนำเกม *จับคู่ภาพกับเงาของใช้ในบ้าน* โดยให้ดูภาพที่สมบูรณ์ และสนทนาจากภาพ
2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม *จับคู่ภาพกับเงาของใช้ในบ้าน* โดยให้เด็กมีส่วนร่วมด้วย
3. ครูแบ่งกลุ่มเด็ก กลุ่มละ 2 – 3 คน โดยให้เด็กเลือกเองหรือตามความเหมาะสมและสร้างข้อตกลงในการเล่นอย่างง่าย ๆ เช่น
 - รู้จักแบ่งปันกันเล่น
 - เมื่อเล่นเสร็จเก็บของเข้าที่
 - เล่นของเล่นอย่างเบา ๆ
 - เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด (เสียงเคาะจังหวะ 2 ครั้ง) ให้เก็บของเล่นเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง
4. ครูให้เด็กกลุ่มแรกเล่นเกม *จับคู่ภาพกับเงาของใช้ในบ้าน* กลุ่มที่เหลือเล่นเกมที่เคยเล่นมาแล้ว เล่นเสร็จให้หมุนเวียนกันเล่นจนครบทุกเกม เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เก็บเกมเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง

5. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้เล่น ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่ชอบเพราะเหตุใด

คาบที่ 5

1. ครูและเด็กสนทนาถึงการปฏิบัติกิจกรรมในคาบก่อน
2. ครูแบ่งกลุ่ม 5 – 6 คน ให้เด็กนำภาพของใช้ต่าง ๆ ติดลงบนภาพห้องต่างๆ ภายในบ้านให้ถูกต้อง
3. ครูให้เด็กกลุ่มแรกเล่นเกม *จำแนกของใช้ในบ้าน* กลุ่มที่เหลือเล่นเกมที่เคยเล่นมาแล้ว เล่นเสร็จให้หมุนเวียนกันเล่นจนครบทุกเกม เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เก็บเกมเข้าที่ และมานั่งรวมกันที่หน้าห้อง

4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้เล่น ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่ชอบเพราะเหตุใด

คาบที่ 6

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้เด็ก จากนั้นให้เด็กนำภาพของใช้ต่าง ๆ ติดลงบนภาพห้องต่างๆ ภายในบ้านให้ถูกต้อง โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- เด็กๆ จำแนกของใช้ในบ้านติดลงในห้องต่าง ๆ เสร็จตามเวลาที่กำหนด ได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง

2. ครูสังเกตพฤติกรรมการจำแนกสิ่งของของเด็ก

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ำมเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตผลงานของเด็ก

เกณฑ์การวัดความสามารถของกล้ำมเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 5

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
5. บ้านน้อย หลังงาม	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 5 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 4 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 3 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 2 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 1 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. เกม จับคู่ภาพเหมือนของใช้ในบ้าน
2. เกม จำแนกของใช้ในบ้าน
3. ห้องสื่อ
4. อุปกรณ์เครื่องครัวจำลอง
5. คำคล้องจองของใช้

7. ภาคผนวก

คำคล้องจอง ของใช้

(ธนวรรณ กิตติมานะพันธ์)

กระทะใบใหญ่	มีไว้ใช้ทำอาหาร
อีกทั้งถ้วยและจาน	ใส่อาหารให้เราได้
กรรไกรและใบมีด	มีไว้ตัดของหลากหลาย
อีกทั้งเข็มและด้าย	มีไว้ใช้เย็บเสื้อผ้า

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 6

สาระการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว
ชั้น อนุบาลปีที่ 1

หน่วย เครื่องประดับของหนู
ปีการศึกษา 2566

ผู้สอน นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

1. มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัย

มฐ.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ 2.2 ใช้มือ – ตาประสานสัมพันธ์กัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. พัฒนาทักษะทางสติปัญญา เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ
2. ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ – ตาได้
3. พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย

3. สาระสำคัญ

การประดิษฐ์เครื่องประดับเป็นการปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากการสำรวจเครื่องประดับคืออะไร และการออกแบบคิดสร้างด้วยตนเอง

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คาบที่ 1

1. ครูนำลูกปัดแบบต่าง ๆ ให้เด็ก ๆ ดู แล้วตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาในการคิดสร้างสรรค์สร้อยข้อมือ ดังนี้ “ถ้าเด็กอยากได้สร้อยข้อมือ เด็ก ๆ จะทำอย่างไรให้มีสร้อยข้อมือเส้นใหม่โดยไม่ต้องซื้อ”
2. ครูนำสร้อยข้อมือมาให้เด็ก ๆ ดู พร้อมกับสัมผัส และตั้งคำถามให้เด็กสำรวจ ดังนี้
 - สร้อยข้อมือทำมาจากอะไร
 - มีรูปร่างคล้ายรูปเรขาคณิตอะไรบ้าง
3. เด็ก ๆ บอกเล่าจากการสำรวจ สัมผัส พร้อมบอกความรู้สึกในการทำกิจกรรม

คาบที่ 2

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ 6 คน ครูอุปกรณ์การร้อยลูกปัดคือ เชือกและลูกปัดสีเม็ดใหญ่
2. ครูร้อยลูกปัดสีใส่ในเชือกให้เด็ก ๆ ดู และให้แต่ละกลุ่มทำตาม
3. ครูให้เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่

คาบที่ 3

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ 2 คน ครูอุปกรณ์การร้อยลูกปัดคือ เชือกและลูกปัดสีเม็ดใหญ่
2. ครูให้เด็ก ๆ ร้อยลูกปัดสีใส่ในเชือกตามอิสระ

3. ครูให้เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่

คาบที่ 4

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ 2 คน ครูอุปกรณ์การร้อยลูกปัดคือ เส้นเอ็นและลูกปัดสีเม็ดเล็ก

2. ครูให้เด็ก ๆ ร้อยลูกปัดสีในเส้นเอ็นตามแบบอิสระ

3. ครูให้เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่

คาบที่ 5

1. ครูแจกอุปกรณ์การร้อยลูกปัด คือ เส้นเอ็นและลูกปัดสีเม็ดเล็ก ให้เด็ก ๆ แต่ละคน

2. ครูให้เด็ก ๆ ร้อยลูกปัดสีในเส้นเอ็นตามแบบของตนเอง

3. ครูให้เด็ก ๆ ช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา และให้เด็กออกมาบอกเล่าสิ่งที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

ความรู้สึกต่าง ๆ ชอบหรือไม่

คาบที่ 6

1. ครูแจกอุปกรณ์การร้อยลูกปัดให้เด็ก จากนั้นให้เด็กร้อยลูกปัด โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- เด็ก ๆ ร้อยสร้อยข้อมือ เสร็จตามเวลาที่กำหนด ได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง

2. ครูสังเกตพฤติกรรมการจำแนกสิ่งของของเด็ก

5. การประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กขณะปฏิบัติกิจกรรม

- สังเกตผลงานของเด็ก

เกณฑ์การวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมที่ 6

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
6 เครื่องประดับ ของหนู	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 5 เส้น ตาม เวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 4 เส้น ตาม เวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 3 เส้น ตาม เวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 2 เส้น ตาม เวลาที่กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 1 เส้น ตาม เวลาที่กำหนด

6. สื่ออุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ร้อยลูกปัด

7. ภาคผนวก

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

สรุปแผนการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้
1. สามารถปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตได้ 5 แบบตามเวลาที่กำหนด	หน่วย รูปทรงมหัศจรรย์
1. ปั้นดินน้ำมันตามรูปหอนตามขนาดได้ 5 ตัว ตามเวลาที่กำหนด	หน่วย หอนน้อยน่ารัก
1. ระบายสีตามรูปผักที่กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	หน่วย ผักวิเศษ
1. ระบายสีตามรูปผลไม้ที่กำหนดได้ 5 ภาพ ตามเวลาที่กำหนด	หน่วย ผลไม้ดีมีประโยชน์
1. พัฒนาทักษะทางสติปัญญา เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ 2. ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ – ตา ได้ 3. พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย	หน่วย บ้านน้อยหลังงาม
1. พัฒนาทักษะทางสติปัญญา เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ 2. ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ – ตา ได้ 3. พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกาย	หน่วย เครื่องประดับของหนู

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรม
สร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
		1	2	3			
1	จุดประสงค์การเรียนรู้ 1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดตาม หลักสูตรปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
2	สาระการเรียนรู้ 2.1 มีเนื้อหาตามเรื่องที่เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3.1 จัดกิจกรรมการสอนครบถ้วน ตามขั้นตอนของการพัฒนาการ ปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
	3.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
	3.3 จัดกิจกรรมเหมาะสมกับวัย ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
4	สื่อการเรียนรู้ 4.1 ใช้สื่อที่มีความเหมาะสมกับวัย และเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
	4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
5	การวัดและประเมินผล 5.1 มีวิธีการวัดผลและประเมินผล หลากหลายวิธี	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้
	5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และแบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

2. พัฒนาแบบประเมินวัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติจริง โดยมีเกณฑ์ประเมินตามแนวทาง Scoring Rubric ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพิจารณาปรับเวลา กิจกรรมการวัดและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กอนุบาลปีที่ 1 และกำหนดเกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ใน 6 กิจกรรม ตามตารางที่ 3.1 – 3.3 ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก	โดยกิจกรรมปั้น
กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์	โดยกิจกรรมระบายสี
กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม	โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ
กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู	โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์วัดความสามารถของกล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ใน 6 กิจกรรม

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
1. รูปทรงมหัศจรรย์	ปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตตามที่กำหนดได้ครบถ้วน รูป○ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตตามที่กำหนดได้ครบถ้วน รูป○ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตตามที่กำหนดได้ครบถ้วน รูป○ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตตามที่กำหนดได้ครบถ้วน รูป○ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	ปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิตตามที่กำหนดได้ครบถ้วน รูป○ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที
	รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 5 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 4 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 3 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 2 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	รูป □ ขนาดใหญ่ - เล็ก จำนวน 1 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที

ระดับคะแนน กิจกรรม	5	4	3	2	1
2. นอนน้อย น่ารัก	ป็นดินน้ำมัน ตามรูปนอน ตามขนาดได้ 5 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ป็นดินน้ำมัน ตามรูปนอน ตามขนาดได้ 4 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ป็นดินน้ำมัน ตามรูปนอน ตามขนาดได้ 3 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ป็นดินน้ำมัน ตามรูปนอน ตามขนาดได้ 2 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด	ป็นดินน้ำมัน ตามรูปนอน ตามขนาดได้ 1 ตัว ตาม เวลาที่กำหนด
3. ผักพิเศษ	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 5 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 4 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 3 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 2 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผักที่ กำหนดได้ 1 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด
4. ผลไม้ที่มี ประโยชน์	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 5 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 4 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 3 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 2 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด	ระบายสีตาม รูปผลไม้ที่ กำหนดได้ 1 ภาพ ตาม เวลาที่กำหนด
5. บ้านน้อยหลัง งาม	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 5 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 4 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 3 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 2 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด	จัดแยกสิ่งของ ภายในบ้านที่ กำหนดได้ 1 ประเภท ตาม เวลาที่กำหนด
6. เครื่องประดับ ของหนู	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 5 เส้น ตามเวลาที่ กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 4 เส้น ตามเวลาที่ กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 3 เส้น ตามเวลาที่ กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 2 เส้น ตามเวลาที่ กำหนด	ร้อยลูกปัด ตามที่กำหนด ได้ 1 เส้น ตามเวลาที่ กำหนด

ตารางที่ 3.2 แสดงระดับความสามารถของกล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
ในแต่ละกิจกรรม

เกณฑ์	ระดับ
5	ดีเยี่ยม
4	ดี
3	ปานกลาง
2	ผ่าน
1	ปรับปรุง

ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	4	5
2	3	4
3	3	4
4	4	5
5	3	4
6	3	4
7	3	4
8	4	5
9	5	5
10	3	4
11	3	4
12	4	5
13	2	3
14	4	5
15	3	4
16	3	4
17	4	5
18	2	3
19	5	5
20	2	3
21	3	4
22	2	3
23	3	4

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน กิจกรรมที่ 1 รูปทรงมหัศจรรย์

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	2	8
4	6	11
3	11	4
2	4	0
1	0	0

ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	4	5
2	3	4
3	3	4
4	4	5
5	3	4
6	3	4
7	3	4
8	5	5
9	3	4
10	4	4
11	3	4
12	4	5
13	2	3
14	4	5
15	3	4
16	3	4
17	2	3
18	3	4
19	3	4
20	2	3
21	3	4
22	2	3
23	3	4

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน - หลังเรียน กิจกรรมที่ 2 หนอนน้อยน่ารัก

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	1	5
4	5	14
3	13	4
2	4	0
1	0	0

ผลการเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	4	5
2	5	5
3	4	5
4	4	5
5	3	4
6	3	4
7	3	4
8	4	5
9	3	4
10	5	5
11	3	4
12	4	5
13	2	3
14	4	5
15	4	5
16	3	4
17	3	4
18	4	4
19	5	5
20	2	3
21	3	4
22	4	4
23	3	4

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน กิจกรรมที่ 3 ผักพิเศษ

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	3	10
4	9	11
3	9	2
2	2	0
1	0	0

ผลการเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	3	5
2	4	5
3	3	5
4	5	5
5	2	4
6	3	5
7	2	4
8	3	5
9	2	4
10	4	5
11	2	4
12	5	5
13	1	3
14	4	5
15	4	5
16	2	4
17	2	4
18	2	4
19	3	5
20	1	3
21	2	4
22	3	5
23	2	4

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน - หลังเรียน กิจกรรมที่ 4 ผลไม้ดีมีประโยชน์

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	2	12
4	3	9
3	7	2
2	9	0
1	2	0

ผลการเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	3	4
2	4	5
3	4	5
4	5	5
5	2	3
6	3	4
7	3	4
8	5	5
9	3	4
10	4	5
11	3	4
12	4	5
13	2	3
14	4	4
15	4	4
16	3	4
17	2	3
18	3	4
19	4	4
20	3	4
21	3	4
22	4	5
23	3	4

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน กิจกรรมที่ 5 บ้านน้อยหลังงาม

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	2	9
4	8	11
3	10	3
2	3	0
1	0	0

ผลการเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	3	4
2	4	5
3	4	5
4	5	5
5	2	3
6	3	4
7	3	4
8	4	5
9	3	4
10	5	5
11	3	4
12	5	5
13	2	3
14	4	5
15	3	5
16	3	4
17	2	3
18	3	4
19	4	4
20	3	4
21	2	3
22	4	5
23	2	3

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนก่อนเรียน - หลังเรียน กิจกรรมที่ 6 เครื่องประดับของหนู

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน (คน)	คะแนนหลังเรียน (คน)
5	3	9
4	9	10
3	6	4
2	5	0
1	0	0

ภาคผนวก จ
แบบตอบรับบทความวิจัย

ที่ อว ๘๐๓๘.๑/พ๑๓๙

วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี (TCL.2)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอุบลราชธานี

ใบตอบรับการตีพิมพ์บทความ

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

กองบรรณาธิการ วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี (TCL.2) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอุบลราชธานี ได้พิจารณาบทความ

เรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑

ผู้นิพนธ์ ปริญญาพร จันทร์ลือชัย, ผศ.ดร.กาญจนา สุทธิเนียม และ รศ.ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด

อนุมัติลงตีพิมพ์ วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี (ISSN : 2774-0463, (Online)) มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

กำหนดเผยแพร่ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม, ๒๕๖๖)

และได้ส่งบทความของท่าน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพบทความ (Peer Review) จำนวน ๓ ท่านแล้ว
ปรากฏว่า บทความมีคุณภาพในระดับ “ดี” สามารถตีพิมพ์ในวารสารได้ และมีประโยชน์ในเชิงวิชาการ

จึงเรียนมา เพื่อโปรดทราบ

(พระครูวุฒิชรรมบัณฑิต, รศ.ดร.)

บรรณาธิการ วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี (TCL)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

Abstract

The purposes of this research were to study the ability to use fine motor by using creative activities of kindergarten student's year 1. The sample group included 23 kindergarten students from Year 1 /2 at Santa Cruz Convent School in the first semester of the academic year 2023 those who obtained through cluster random sampling. The research instruments involved 1) lesson plans 2) a set of. Data were statistically analyzed by frequency and percentage. The findings were revealed that the ability to use fine motor by using creative activities of kindergarten student's year 1 is "Good" level 80 %.

Keywords: Fine Motor; Creative Activities

บทนำ

การพัฒนาของเด็กปฐมวัยช่วงอายุระหว่าง 0 – 6 ปี ถือเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ที่สำคัญ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประสพการณ์ต่างๆ ที่ได้รับในตอนต้นๆ ของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราตลอดจนถึงวาระสุดท้าย การอบรมเลี้ยงดูเด็กในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต พัฒนาการในทุกๆ ด้านในช่วงวัยนี้จึงมีความสำคัญ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการในช่วงอื่น ๆ ของชีวิตเป็นอย่างมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อสิทธิของเด็กทุกคนจะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เป็นการวางรากฐานความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคตและจากหลักการของการจัดหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีหลักการจัดที่มุ่งเน้นส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรม ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และพักผ่อนเพียงพอ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิตและสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข สร้างความรู้ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครั้ว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมุ่งเน้นในการวางรากฐานความคิด การแสดงออกไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและการพัฒนาด้านร่างกาย ซึ่งมี

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์
 ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
 THE ABILITY TO USE FINE-MOTOR BY USING CREATIVE ACTIVITIES OF
 KINDERGARTEN STUDENTS YEAR 1

¹ปริญญพร จันทร์ลือชัย, ²กาญจนา สุทธิเนียม และ ³อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด
¹Parinyaphon Chanluechai, ²Kanchana Suttineam and ³Areewan lam-saard

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ประเทศไทย

¹Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

¹parinyaphon.bsru@gmail.com

Received: September 14, 2023; **Revised:** November 20, 2023; **Accepted:** December 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียน ขางตาครุสคอนแวนท์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 23 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 2) แบบประเมินความสามารถ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับ ดี ร้อยละ 80

คำสำคัญ : การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก, กิจกรรมสร้างสรรค์

¹ นักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ รองศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2562 หมวด 1 มาตรา 5 ข้อ 3 ที่ได้ระบุไว้ว่า ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ครอบคลุมด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษจากหลักการดังกล่าวพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กต้องศึกษาให้เข้าใจ เพราะเป็นหลักการสำคัญที่จะสร้างรากฐานที่มั่นคงให้แก่เด็กและในเด็กวัย 3 ปี จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคุมให้การศึกษาดู โดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของเด็กทุกคน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพทางด้านร่างกายควบคู่สติปัญญาด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนและใช้ชีวิตประจำวัน เป็นความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของนิ้วมือ กล้ามเนื้อมือ ไหล่ ให้ประสานสัมพันธ์ กับตาและประสาทสัมผัสทั้งห้าทำงานประสานกันเป็นอย่างดีในการเคลื่อนไหวต่างๆ ช่วยนิ้วมือให้แข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว ช่วยให้เด็กออกกำลังและพร้อมที่จะใช้ในการเขียน เช่น การทำกิจกรรมวาดภาพระบายสี ปั้นดินน้ำมัน ร้อยลูกปัด ต่อไม้บล็อก การร้อยเชือก การติด กระดุม เป็นต้น (สายพิณ มะโนรัตน์ (2559, น.111) เด็กจะสามารถเขียนสิ่งใดก็ตามเมื่อมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อและสายตาประสานสัมพันธ์กันได้ดี ซึ่งจะทำให้การควบคุมและการประสานงานกันของกล้ามเนื้อเล็กกับสายตามีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของการรับรู้ และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย (เยาวพา เดชะคุปต์, 2558, น.123) การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็กและเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์เด็กจะได้รับพัฒนาการทางด้านร่างกาย เด็กยังได้เล่นอย่างสนุกสนาน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เล่นอย่างมีความหมายและพัฒนาเด็กให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม นอกจากนี้การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพราะการฝึกให้เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กนอกจากเป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือของเด็ก ๆ ให้แข็งแรง ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วแล้วยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการใช้มือข้างที่ถนัดเขียนหนังสือต่อไปเมื่อถึงวัยที่เหมาะสม เพราะหากเด็ก ๆ ไม่ได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กอย่างถูกวิธีและไม่มีความพร้อมมากพอ อาจส่งผลให้เด็ก ๆ ไม่สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ควรพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่ควรเร่งรัด (Gesell, 1940) ซึ่งเจษฎา มีสาระภักดิ์ (2559, น.40) ได้ศึกษาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล โดยรวมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง ฝึกการประสานสัมพันธ์มือกับตา ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ ส่งศักดิ์ปัญญาจิระ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการปั้น เพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วของมือในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการศึกษาพบว่า กรณีศึกษาที่มีความคล่องแคล่วของมือสูงขึ้นหลังได้รับการสอนด้วยกิจกรรมการปั้น กรณีศึกษาทุกคนให้ความสนใจร่วมกิจกรรมมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูมากขึ้น มีการสนทนาได้ตอบกับครู ร่าเริงสนุกสนานมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นและมีความคิดสร้างสรรค์ได้แก่ กิจกรรมทางศิลปะ ซึ่งกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรม

หนึ่งที่เปิดโอกาสให้นำทักษะต่าง ๆ มาดัดแปลงประยุกต์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึก เช่น ฝึกปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่าง รูปทรงเพื่อเพิ่มสมรรถภาพของกล้ามเนื้อ โดยเป็นการฝึกกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมเดี่ยว

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้สังเกตเห็นวาระระหว่างการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในชั้นเรียน พบว่าเด็กบางคนมีพัฒนาการช้ากว่าเด็กคนอื่นและมีปัญหาด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น การปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงเรขาคณิต ตามรูปสัตว์ที่กำหนด ระบายสีภาพ ตลอดจนร้อยลูกปัด เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กโดยตรง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ทราบถึงพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และผู้บริหาร และพัฒนารูปแบบชุดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างเด็กที่มีศักยภาพมีคุณลักษณะของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สร้างสรรค์ สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/1-1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 จำนวน 24 คน ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 จำนวน 23 คน รวมทั้งหมด 47 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลางและอ่อน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนช่างตาครู้สคอนแวนท์ จำนวน 23 คน เป็นนักเรียนคละความสามารถ (เก่ง ปานกลางและอ่อน) ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมสร้างสรรค์

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ผลจากแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มารวบรวม สรุปผลและนำเสนอข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 1 รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	8	34.78
ดี	11	47.48
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 1 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 1. รูปทรงมหัศจรรย์ โดยกิจกรรมปั้น ระดับดี ร้อยละ 47.48 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 34.78 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุป อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.61

ตารางที่ 2 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 2 หนอนน้อยน่ารักโดยกิจกรรมปั้น

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	5	21.74
ดี	14	60.87
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 2 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 2 หนอนน้อยน่ารักโดยกิจกรรมปั้น ระดับ ดี ร้อยละ 60.87

รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 21.74 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุป อยู่ในระดับ ดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.61

ตารางที่ 3 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 3. ผักพิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	10	43.48
ดี	11	47.83
ปานกลาง	2	8.70
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 3 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 3. ผักพิเศษ โดยกิจกรรมระบายสี ระดับ ดี ร้อยละ 47.83 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 43.48 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 8.70 สรุป อยู่ในระดับ ดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 91.30

ตารางที่ 4 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 4. ผลไม้ที่มีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสี

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	12	52.17
ดี	9	39.13
ปานกลาง	2	8.70
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 4 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 4. ผลไม้ที่มีประโยชน์ โดยกิจกรรมระบายสี ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 52.17 รองลงมา ระดับ ดี ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 8.70 สรุป อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 91.30

ตารางที่ 5 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 5. บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	9	39.13
ดี	11	47.83
ปานกลาง	3	13.04
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 5 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 5. บ้านน้อยหลังงาม โดยกิจกรรมจัดแยกสิ่งของ ระดับ ดี ร้อยละ 47.83 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 13.04 สรุปอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 86.96

ตารางที่ 6 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 6. เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัด

เกณฑ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	9	39.13
ดี	10	43.48
ปานกลาง	4	17.39
ผ่าน	-	
ปรับปรุง	-	

จากตารางที่ 6 ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรม 6. เครื่องประดับของหนู โดยกิจกรรมร้อยลูกปัดระดับ ดี ร้อยละ 43.48 รองลงมา ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 39.13 และน้อยที่สุด ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 17.39 สรุปอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.61

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 80

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. หลังการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของและการร้อยลูกปัด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำและปฏิบัติจริงกับสื่อ อุปกรณ์ ทำให้เด็กเข้าใจ และรวบรวมประสบการณ์ ทั้งหมดเข้าด้วยกัน (เจษฎา มีสาระภี. (2559) โดยการลงมือกระทำกับสิ่งของจริง และกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัด เป็นกิจกรรมที่ต้องสัมผัสด้วยมือของเด็กเอง ซึ่งในขณะที่เด็กทำกิจกรรม เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ Mayesky (1998) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้จากการกระทำกับสื่อวัสดุด้วยตนเอง กิจกรรมดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กนับได้ว่าเป็นสื่อที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย และครูคอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาในระหว่างการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล จึงส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมัดเล็กที่สูงขึ้น ทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัด เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้ จากการจัดกิจกรรมให้เด็กนั้นในช่วงสัปดาห์แรกเด็กบางคนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงาน ยังไม่มีทักษะวิธีในการปฏิบัติ ทำชิ้นงานของตนเองเพื่อให้ชิ้นงานของตนเองออกมาสวยงาม และยังควบคุมกล้ามเนื้อมัดเล็กในการการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูกปัดยังไม่ค่อยดี แต่จากการจัดกิจกรรมไปได้ระยะหนึ่ง เด็กเริ่มมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กเพิ่มมากยิ่งขึ้น สามารถควบคุมทิศทางของมือได้ไปในทางที่ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการปั้น การระบายสี การเลือกสิ่งของ และการร้อยลูก สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กปฐมวัยได้ เด็กปฐมวัยได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม ทำให้เด็กมีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติยา แก้วขอมติและสุกัญญา จันทรมาศ (2557, น.ก) ศึกษาผลการวิจัย เรื่องการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1/2 โรงเรียนเกษมพิทยา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมทางพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์เพื่อส่งเสริมทางพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพีโลวธรณ ธรรมรังสี (2557, น.85) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปั้นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.29 / 87.35 ทักษะการปั้นของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์มีค่าสูงขึ้นตามลำดับ และทักษะการใช้กล้ามเนื้อของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการให้งบประมาณเรื่องสื่อการสอน เพื่อนครระดับอนุบาลศึกษาช่วยเหลือในการพัฒนาการออกแบบกิจกรรมและตรวจสอบทุกกิจกรรม ให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กทำกิจกรรมและประเมินความสามารถของเด็ก ผู้ปกครองสนับสนุนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนเด็กนักเรียนระดับอนุบาลศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิตติยา แก้วขอมติ และสุกัญญา จันทรมา. (2557). *รายงานการวิจัยการจัดกิจกรรมการปั้นแป้งโดว์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ทักษะด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่1/2 โรงเรียนเกษมพิทยา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.*
- เจษฎา มีสาระภี. (2559). *ศึกษาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์). มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.*
- พีไลวรรณ ธรรมรังสี. (2557). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้การปั้นผลิตภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อพัฒนา ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2558). *การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.*
- ส่งศักดิ์ ปัญญาจิระ (2553) . *ผลการใช้กิจกรรมการปั้นเพื่อเพิ่มความคล่องแคล่วของมือในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.*
- สายพิน มะโนรัตน์. (2559). *การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ. ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 2 “การวิจัย 4.0 เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” วันที่ 26 – 27 กรกฎาคม 2560. หน้า 834-840.*
- Gesell, A. (1940). *The First Five Years of Life: A Guide to the Study of the Preschool Child*. New York: Harper.
- Mayesky, M. and others. (1998). *Creative Activities for Young Children*. New York.

ภาคผนวก ฉ

ผลการสอบวัดภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ CEFR

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
Bansorndejchaopraya Rajabhat University

This is to certify that

MISS PARINYAPORN JUNLUUECHAI

Achieved BSRU-TEST of English Proficiency (BSRU – TEP) level

B2

Given on 17th July 2017

Linda Gainma

(Asst. Prof. Dr. Linda Gainma)

President

No. CEFR.14320624/2560.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวปริญญาพร จันทร์ลือชัย

วันเดือนปีเกิด

11 ตุลาคม 2524

สถานที่เกิด

จังหวัดสกลนคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

64/1 หมู่ที่ 18 อำเภอพรรณานิคม

จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47130

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ครูระดับปฐมวัยปีที่ 1

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

โรงเรียนช่างตาครูส์คอนแวนท์ เขตธนบุรี

กรุงเทพมหานคร 10600

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2547

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

พ.ศ.2551

ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ.2566

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและ

การสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ

กรุงเทพมหานคร